

آموزشی دوره‌ی راهنمایی تحصیلی آموزش از راه دور به شیوه نیم سالی واحدی^۱

(مستند به مصوبه جلسه ۷۸۰ شورای عالی تاریخ ۱۳۸۷/۸/۲۸ - مورد تایید کمیسیون اساسنامه‌ها و مقررات تحصیلی)

مقدمه:

در اجرای مصوبه هفتصد و هشتادمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۸/۸/۸۷، آیین‌نامه آموزشی «دوره‌ی راهنمایی تحصیلی آموزش از راه دور به شیوه نیم سالی واحدی» که به تایید کمیسیون اساسنامه‌ها و مقررات تحصیلی رسیده است، به شرح زیر می‌باشد:

فصل اول - کلیات

ماده ۱- دوره‌ی راهنمایی تحصیلی آموزش از راه دور برای ادامه تحصیل دانش‌آموزان واجد شرایط زیر، بر اساس اهداف مصوب شورای عالی آموزش و پرورش و مطابق مواد این آیین‌نامه در مراکز مجری آموزش از راه دور اجرا می‌شود:

(الف) افراد لازم‌التعلیمی که امکان ارائه آموزش‌های دوره‌ی راهنمایی تحصیلی روزانه به آن‌ها وجود ندارد.

(ب) دانش‌آموزانی که شرایط تحصیل در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی روزانه را از دست داده‌اند.

(ج) افرادی که دارای شرایط خاص مندرج در ماده ۱۴ این آیین‌نامه می‌باشند.

ماده ۲- تعاریف

آموزش از راه دور: آن دسته از آموزش‌های غیرحضوری و نیمه حضوری است که براساس برنامه‌های مصوب وزارت آموزش و پرورش برای تمام یا بخشی از موضوعات درسی دوره راهنمایی تحصیلی با تاکید بر فراگیری دروس از طریق دیداری یا شنیداری و کاهش ساعات حضور در کلاس‌های درس برحسب موضوع دروس انجام می‌پذیرد.

کلاس هدایت آموزشی: جلسات آموزشی و مشاوره‌ای است که برای ارائه روش‌های خودآموزی و نحوه برنامه‌ریزی مطالعه دروس و کمک به فرایند یادگیری و ارزشیابی بهتر به صورت حضوری و الکترونیکی دایر می‌شود.

کلاس رفع اشکال: کلاسی است که در طول نیم سال تحصیلی یا دوره‌ی تابستانی برای هر درس به صورت حضوری و یا الکترونیکی تشکیل می‌شود تا دانش‌آموزان اشکالات درسی خود را رفع نمایند.

گروه همدرس: به گروهی از دانش‌آموزان اطلاق می‌شود که با هم حداقل یک درس مشترک داشته و برای مطالعه درس خود زیر نظر مدیر مرکز آموزشی در یک محل حضور می‌یابند.

آموزش حضوری: شیوه‌ای از آموزش است که تمام برنامه و محتوای آموزشی توسط معلم برای دانش‌آموزان در کلاس تدریس می‌شود.

آموزش نیمه‌حضوری: آموزشی است که بخشی از آن با حضور دانش‌آموز در کلاس و بخشی دیگر از طریق رسانه‌های آموزشی در خارج از کلاس انجام می‌گیرد.

آموزش غیرحضوری: به آموزشی اطلاق می‌شود که بدون حضور دانش‌آموز در کلاس درس و از طریق رسانه‌های آموزشی انجام می‌پذیرد.

کلاس اقماری: به مکانی گفته می‌شود که زیر نظر مرکز مجری آموزش از راه دور، به منظور ارائه خدمات نیمه‌متمرکز آموزشی و پرورشی در روستاها و حاشیه شهرها تجهیز شده و مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

آموخته‌های خارج از مرکز: منظور از آموخته‌های خارج از مرکز، آن دسته از آموخته‌هایی هستند که دانش‌آموز در خارج از مرکز آموزشی به طریقی که آموزش و پرورش اعلام می‌کند، می‌آموزد و از نظر محتوا مشابه یک یا تعدادی از عناوین برنامه درسی می‌باشد.

آموزش الکترونیکی: به مجموعه آموزش‌هایی گفته می‌شود که از طریق شبکه وب و رایانه بصورت online و offline ارائه می‌شود.

آموزش مکاتبه‌ای: به آموزش‌هایی اطلاق می‌شود که مواد آموزشی و ارزشیابی برای دانش‌آموزان ارسال و باز خورد آن دریافت می‌شود.

کتاب خودآموز: کتابی است که با حفظ اهداف و فصول و محتوای کتاب درسی مربوطه با رویکرد آموزش از راه دور، به آسان‌ترین شیوه‌های آموزشی تالیف می‌شود تا دانش‌آموز بتواند بدون نیاز به معلم نسبت به مطالعه و یادگیری اقدام نماید.

مشاوره: به کلیه خدمات مشاوره‌ای از قبیل راهنمایی پیرامون آموزش از راه دور، راهنمایی برای انتخاب واحد، برنامه‌ریزی درسی، مشاوره تحصیلی و تربیتی که مشاوران در مرکز انجام می‌دهند، مشاوره گفته می‌شود.

شورای مرکز: به شورایی اطلاق می‌شود که در مرکز آموزش از راه دور با عضویت مدیر، معاونان، مشاور یا مربی تربیتی، نماینده معلمان و نماینده انجمن اولیا و مربیان تشکیل می‌شود و وظایف تعیین شده در آیین‌نامه را به عهده دارد.

^۱ اصلاحیه مصوب ۸۴۹ شورای عالی تاریخ ۹۰/۶/۲۶ در این آیین‌نامه اعمال گردید

ارزشیابی تحصیلی و تربیتی: ارزشیابی تحصیلی و تربیتی بخش جدایی‌ناپذیر فرایند یاددهی - یادگیری است که داوری و قضاوت در مورد آموخته‌ها و تغییر رفتار دانش‌آموز در جهت نیل به هدفهای آموزشی و پرورشی براساس آن صورت می‌پذیرد.

ارزشیابی تشخیصی: ارزشیابی تشخیصی به منظور آگاهی از میزان آمادگی دانش‌آموز جهت شروع مناسب تدریس مطالب جدید توسط معلم انجام می‌گیرد.

ارزشیابی تکوینی: مجموعه اقدامات و فعالیت‌هایی است که به صورت مستمر توسط معلم و دانش‌آموز و سایر ارزیابی‌کنندگان به منظور بهبود فرایند یاددهی - یادگیری، در طول هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی به عمل می‌آید که شامل انجام تکالیف درسی، آزمون‌های عملکردی، فعالیت‌های مرتبط با درس خارج از کلاس به صورت فردی یا گروهی (فعالیت‌های پژوهشی و ...) ارزشیابی‌های باز و مشاهدات تدریجی رفتار و خودارزیابی و نظر اولیا دانش‌آموز می‌باشد.

ارزشیابی پایانی: عبارت از ارزشیابی‌هایی است که در پایان هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی از تمام محتوای مواد درسی به عمل می‌آید.

خودارزیابی: ایجاد فرصت و شرایطی است تا دانش‌آموزان بتوانند درباره میزان یادگیری خود به قضاوت و ارزیابی بپردازند.
ارزشیابی داخلی: ارزشیابی است که طبق برنامه معین با همکاری مشترک کارکنان آموزشی و اداری مرکز آموزش از راه دور، زیر نظر مدیر مرکز انجام می‌شود.

ارزشیابی هماهنگ: ارزشیابی است که طبق برنامه معین و با سئوال‌های یکسان تهیه شده توسط اداره کل آموزش و پرورش استان مربوط و در محل‌هایی که زیر نظر مرکز آموزش از راه دور می‌باشد، با نظارت مدیر مرکز برگزار می‌شود.
ماده ۳- دانش‌آموزان موضوع بندهای الف و ج ماده ۱ که شرایط تحصیل در دوره راهنمایی تحصیلی روزانه را دارا باشند، می‌توانند با رعایت مقررات مندرج در این آیین‌نامه از امکان تحصیل رایگان - که هزینه آن از طریق وزارت آموزش و پرورش تأمین می‌گردد - در این مراکز برخوردار شوند.

فصل دوم - ویژگی‌های آموزش، واحدهای درسی، طول مدت تحصیل، عناوین و جداول دروس

ماده ۴- آموزش از راه دور در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی مبتنی بر نظام نیمسال‌ی واحدی و دارای ویژگی‌های زیر است:
الف) آموزش دروس با کاهش ساعات حضور در مراکز آموزشی و کلاس‌های اقماری حسب موضوع درس‌ها به شیوه نیمه‌حضوری و غیرحضوری انجام می‌شود.

ب) آموزش درس‌ها در طول نیم سال تحصیلی یا دوره‌ی تابستانی اجرا می‌شود.
ج) ارزش هر درس مستقل است و قبولی یا مردودی در هر درس تاثیری بر سایر درس‌ها ندارد.
د) میزان تاثیر هر درس در معدل‌گیری بر اساس تعداد واحدهای آن درس مشخص می‌شود.
ه) به منظور هدایت و راهنمایی تحصیلی و تربیتی دانش‌آموزان باید از مشاور استفاده شود.
و) در ارزشیابی تکوینی دانش‌آموزان از شیوه‌های حضوری، الکترونیکی و مکاتبه‌ای برابر دستورالعمل‌های آموزش از راه دور استفاده می‌شود.

ز) کلاس‌های هدایت آموزشی و رفع اشکال برای دانش‌آموزان برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود.
ماده ۵ - تعداد واحدهای درسی دوره‌ی راهنمایی تحصیلی در مراکز آموزش از راه دور ۱۰۲ واحد درسی برابر جداول پیوست می‌باشد.

ماده ۶ - میزان ساعات آموزش حضوری (کلاس‌های هدایت آموزشی و رفع اشکال) به ازای هر واحد درسی دانش‌آموز در طول هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی حداقل ۶ ساعت است.

تبصره - مدیر مرکز می‌تواند با نظر مشاور و رعایت سقف کل ، ساعات آموزش‌های حضوری هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی را که توسط دانش‌آموز انتخاب شده است، با توجه به نیاز برخی از دروس افزایش یا کاهش دهد.

ماده ۷ - محتوا و مواد درسی در این دوره، همانند محتوا و مواد درسی دوره‌ی راهنمایی تحصیلی روزانه در قالب شیوه‌های مرسوم آموزش از راه دور ارائه می‌شود.

ماده ۸ - برنامه‌ی آموزشی در هر سال تحصیلی به صورت دو نیم سال و هر یک به مدت ۱۸ هفته و یک دوره‌ی تابستانی به مدت ۱۰ هفته اجرا می‌شود.

تبصره - در هر نیم سال ۱۵ هفته و در دوره‌ی تابستانی ۸ هفته به آموزش درس‌ها اختصاص دارد و باقی مانده هر نیم سال و دوره‌ی تابستانی برای برگزاری ارزشیابی، اعلام نتایج و تمهید مقدمات نیم سال بعدی یا دوره‌ی تابستانی منظور می‌شود.

ماده ۹ - دانش‌آموز در هر نیم سال می‌تواند حداکثر ۱۸ واحد درسی و در دوره‌ی تابستانی حداکثر ۸ واحد درسی را با رعایت سایر ضوابط انتخاب کند.

- تبصره ۱-** دانش‌آموزان موظف اند، در هر نیم سال، حداقل ۱۴ واحد درسی انتخاب نمایند؛ لیکن در شرایط خاص با نظر مشاور می‌توانند حداقل ۸ واحد درسی انتخاب نمایند.
- تبصره ۲-** دانش‌آموز در آخرین نیم سال یا دوره‌ی تابستانی و یا در شرایط خاص با نظر مدیر و مشاور مرکز می‌تواند حداکثر ۶ واحد درسی علاوه بر سقف واحدهای درسی انتخاب کند.
- ماده ۱۰-** در انتخاب واحد درسی، رعایت پیش‌نیاز درس‌ها مطابق جدول مواد درسی الزامی است.
- تبصره ۱-** دانش‌آموز در آخرین نیم سال یا دوره‌ی تابستانی (نیم سال یا دوره‌ی تابستانی که می‌تواند فارغ‌التحصیل شود) مجاز است کلیه درس‌های باقی مانده را در حد سقف مجاز بدون رعایت پیش‌نیاز انتخاب کرده و بگذراند.
- تبصره ۲-** دانش‌آموز نمی‌تواند درس‌هایی را که قبلاً نمره‌ی قبولی کسب کرده است مجدداً انتخاب نماید.

فصل سوم - مقررات ثبت نام

- ماده ۱۱-** ثبت نام و انتخاب واحد توسط دانش‌آموز یا ولی یا نماینده قانونی وی به صورت حضوری یا غیرحضوری انجام می‌شود.
- تبصره -** دانش‌آموزی که به صورت غیرحضوری ثبت نام می‌نماید، بایستی حداکثر یک ماه پس از تاریخ ثبت نام، مدارک خود را به مرکز ارسال دارد تا پس از بررسی و تأیید، ثبت نام وی قطعی تلقی گردد.
- ماده ۱۲-** ثبت نام و انتخاب واحد دانش‌آموزان در مراکز آموزش از راه دور حداکثر تا دو هفته پس از شروع هر نیم سال و در دوره‌ی تابستانی حداکثر یک هفته پس از شروع دوره، ادامه می‌یابد.
- تبصره -** ثبت نام پس از زمان تعیین شده از افرادی که عذر موجه داشته‌اند با صدور معرفی نامه توسط اداره آموزش و پرورش محل مجاز است.
- ماده ۱۳-** ثبت نام دانش‌آموزی که ترک تحصیل داشته باشد با رعایت سایر مقررات بلامانع است.
- ماده ۱۴-** حداقل سن ثبت نام و تحصیل در مراکز آموزش از راه دور در ابتدای هر نیم سال و یا دوره‌ی تابستانی برای پایه اول، دوم و سوم به ترتیب حداقل ۱۵، ۱۶ و ۱۷ سال تمام است. دانش‌آموزان موضوع بندهای الف و ج ماده ۱ چنانچه کمتر از سنین مذکور داشته باشند در صورت:
- الف)** دسترسی نداشتن به واحد آموزشی، دوری راه (استفاده از این بند منوط به تأیید اداره آموزش و پرورش محل مبنی بر عدم امکان ارائه خدمات آموزشی و پرورشی می‌باشد. دانش‌آموزان مشمول این بند از طریق اداره آموزش و پرورش شناسایی و ثبت نام می‌شوند.
- دانش‌آموزان خارج از کشور در صورت پرداخت هزینه‌های مربوط می‌توانند از مفاد بند «الف» مذکور استفاده نمایند.
- ب)** دانش‌آموزانی که شرایط تحصیل در دوره راهنمایی تحصیلی روزانه ندارند می‌توانند در مدارس بزرگسالان و یا به صورت داوطلب آزاد ادامه تحصیل دهند.
- ج)** داشتن شرایط خاصی نظیر معلولیت جسمی، بیماری خاص، و صعب‌العلاج (مدارک معلولیت یا ابتلا به بیماری لازم است به تأیید مراجع ذیصلاح در اداره آموزش و پرورش محل برسد).
- د)** تاهل (این بند، صرفاً شامل دخترانی است که ازدواج می‌کنند. این گروه از دانش‌آموزان کماکان می‌توانند با رعایت مقررات مندرج در ماده ۵۳ آیین نامه اجرایی مدارس - به ویژه بندهای ۳ و ۴ - ادامه تحصیل دهند..)
- هـ)** حذف شد
- و)** دانش‌آموزانی که به هر دلیل نتوانند در سایر مدارس ادامه تحصیل دهند (با تقاضای ولی دانش‌آموز و موافقت شورای مدرسه قبلی و تأیید شورای مرکز آموزش از راه دور)؛ می‌توانند با رعایت سایر مقررات و با درخواست ولی دانش‌آموز در این مراکز ثبت نام نمایند.
- تبصره ۱-** آراء صادره از سوی کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش منطقه یا شهرستان برای هر دانش‌آموز تا پایان دوره راهنمایی معتبر است.
- تبصره ۲-** کمیسیون خاص موظف است حداکثر یک هفته پس از دریافت مدارک این گونه دانش‌آموزان نسبت به بررسی و اعلام رای اقدام نماید. در صورت عدم اعلام رای کمیسیون در مدت فوق مدیر مرکز می‌تواند با اخذ تعهد کتبی از دانش‌آموز مبنی بر عدم اعتراض به اجرای رای کمیسیون، از وی بصورت موقت برای مدت حداکثر سه هفته ثبت نام کند.

مدارک ثبت نام

ماده ۱۵- مدارک مورد نیاز برای ثبت نام به شرح زیر است:

الف) تصویر صفحه اول شناسنامه که با اصل آن مطابقت داشته باشد. در صورت وجود تغییر و اصلاحی در شناسنامه، تصویر صفحه توضیحات نیز ضروری است و لازم است شناسنامه دانش آموزی که به سن ۱۵ سال تمام رسیده است، عکس دار باشد.

ب) تصویر کارت ملی

ج) عکس به تعداد مورد نیاز

د) ارایه کارنامه قبولی پایه های قبل و در صورت مردودی کارنامه مردودی آخرین پایه

هـ) دانش آموزان مشمول بندهای «الف - ج - د - هـ» ماده ۱۴ لازم است اصل مدارک مربوطه را به مرکز آموزش از راه دور تحویل دهند.

و) معرفی نامه یگان مربوطه برای کسانی که در حال انجام خدمت نظام وظیفه هستند.

ماده ۱۶- اتباع خارجی و فرزندان آنان، پناهندگان و رانده شدگان دیگر کشورها برای ثبت نام در مراکز داخل کشور باید پروانه اقامت معتبر، دفترچه پناهندگی و سایر مدارکی را که توسط مراجع ذی ربط تعیین می شود، ارائه دهند.

شرایط تحصیل دانش آموزان مشمول نظام وظیفه

ماده ۱۷- دانش آموز پسر از اول فروردین ماه سالی که در آن سال وارد سن ۱۹ سالگی می شود مشمول نظام وظیفه شناخته می شود.

تبصره - ملاک رسیدگی به وضع مشمولیت دانش آموز، تاریخ تولد مندرج در شناسنامه اولیه وی است و تغییرات بعدی ملاک عمل نخواهد بود؛ لیکن برای دانش آموزی که شناسنامه اولیه وی به حکم دادگاه باطل شده است، شناسنامه جدید ملاک عمل قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۸- ثبت نام و تحصیل دانش آموز مشمول نظام وظیفه مجاز نیست و صرفاً در صورت رفع ممنوعیت قانونی از نظر نظام وظیفه عمومی، ادامه تحصیل وی بلامانع خواهد بود.

تبصره - چنانچه دانش آموز در حین تحصیل به سن مشمولی برسد تا پایان آن نیم سال و یا دوره ی تابستانی از معافیت تحصیلی برخوردار خواهد بود.

ماده ۱۹- ثبت نام و تحصیل دانش آموز مشمول - که بیش از سه ماه متوالی ترک تحصیل یا غیبت غیرموجه داشته است - مجاز نیست و صرفاً در صورت رفع ممنوعیت قانونی از نظر نظام وظیفه عمومی ادامه تحصیل وی بلامانع است.

تبصره ۱- دانش آموزی که دفترچه آماده به خدمت (بدون مهر غیبت) گرفته است، چنانچه تاریخ اعزام مندرج در دفترچه وی حداقل تا پایان نیم سال / دوره ی تابستانی باشد می تواند با رعایت سایر شرایط در آن نیم سال / دوره ی تابستانی، ثبت نام کرده و ادامه تحصیل دهد.

تبصره ۲- شرکت در امتحانات داوطلب آزاد (متفرقه) از نظر مقررات نظام وظیفه عمومی ترک تحصیل تلقی می شود.

ماده ۲۰- مدیر مرکز آموزشی پسرانه باید مشخصات کلیه دانش آموزان مشمول نظام وظیفه را - که با استفاده از مفاد ماده ۱ این آئین نامه در مرکز به تحصیل اشتغال دارند - بطور انفرادی و با توجه به اینکه برای هر مشمول فقط یکبار حق استفاده از معافیت تحصیلی برابر مقررات از طریق اداره آموزش و پرورش مربوط وجود دارد به حوزه های نظام وظیفه محل اعلام کند. (این موضوع شامل دانش آموزان دارای نقص عضو و استثنایی نیز می شود.)

تبصره - برای دانش آموز مشمول که بدون ترک تحصیل از دوره روزانه و یا دوره بزرگسالان برابر مقررات این آئین نامه به مرکز آموزش از راه دور انتقال می یابد، در صورتی که اشتغال به تحصیل وی قبلاً به نظام وظیفه اعلام شده باشد، نیازی به اخذ معافیت تحصیلی مجدد نیست.

ماده ۲۱- دانش آموزی که از معافیت تحصیلی استفاده می کند چنانچه در موعد مقرر در مرکز آموزشی در هر نیم سال ثبت نام نکند، مدیر مرکز آموزشی موظف است برابر مقررات ترک تحصیل وی را اعلام نماید.

ماده ۲۲- دانش آموزان اتباع خارجی که برابر مقررات در مراکز آموزش از راه دور تحصیل می کنند، مشمول قانون وظیفه عمومی نمی باشند.

انتقال و سایر موارد ثبت نام

ماده ۲۳- انتقال دانش آموز در طول نیم سال / دوره ی تابستانی از یک مرکز آموزش از راه دور به سایر مراکز آموزش از راه دور با موافقت اداره ی آموزش و پرورش مقصد و حداکثر تا یک ماه قبل از شروع ارزشیابی پایانی هر نیم سال و یا دوره تابستانی بلامانع است. در این صورت مدارک، پرونده تحصیلی و نمرات مربوط به ارزشیابی طول نیم سال دانش آموز باید پس از تایید مرکز آموزشی مبداء (امضای مدیر و مهر)، به موقع و قبل از شروع ارزشیابی پایانی به

مرکز آموزشی مقصد ارسال شود. انتقال دانش آموز در محدوده یک منطقه آموزشی با هماهنگی مرکز آموزشی مبدا و مقصد با رعایت مقررات در زمان های تعیین شده بلامانع است.

ماده ۲۴- نمرات کلیه‌ی درس‌های کارنامه قبولی دانش آموز پایه اول یا دوم روزانه یا بزرگسال یا داوطلب آزاد یا ایثارگر که به مرکز آموزش از راه دور منتقل می‌شود به عنوان نمره قبولی از وی پذیرفته می‌شود.

تبصره - برای نمرات پذیرفته شده کمتر از ۱۰ اینگونه دانش آموزان استناد به این ماده در ستون ملاحظات دفتر ثبت ارزشیابی و کارنامه تحصیلی الزامی است.

ماده ۲۵- نمرات قبولی (حداقل ۱۰) درس‌های مندرج در کارنامه مردودی دانش آموزان پایه اول، دوم و سوم روزانه، بزرگسالان، داوطلب آزاد و ایثارگران در صورت انتقال به مرکز آموزش از راه دور از وی به عنوان نمره قبولی پذیرفته می‌شوند.

ماده ۲۶- دانش آموز مرکز آموزش از راه دور متقاضی ورود به پایه‌های دوم یا سوم روزانه یا بزرگسال در صورتی که کلیه‌ی درس‌های پایه‌ی اول یا پایه‌های اول و دوم را برابر جدول درس‌های دوره‌ی روزانه یا بزرگسال قبل از آغاز هر سال تحصیلی با موفقیت گذرانیده باشد با رعایت شرط سنی و سایر ضوابط می‌تواند به دوره‌ی روزانه یا بزرگسال منتقل شود. این قبیل افراد پس از انتقال موظف اند کلیه درس‌های پایه تحصیلی مربوط را انتخاب کنند و چنانچه برخی از درس‌های این پایه را در مرکز آموزش از راه دور گذرانده باشند آن درس‌ها از آنان پذیرفته نمی‌شود.

ماده ۲۷- مدیر مرکز آموزش از راه دور باید کلیه مدارک دانش آموزانی را که با گواهی موقت ثبت نام کرده‌اند حداکثر تا دو هفته پس از پایان ثبت نام هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی به صورت مکتوب از محل تحصیل قبلی وی درخواست کند. مدیر مدرسه یا مرکز آموزشی مبدا باید پس از وصول درخواست، کلیه مدارک تحصیلی دانش آموز منتقل شده را برابر مقررات به مرکز آموزش از راه دور مقصد ارسال کند.

ماده ۲۸- مدیر مرکز آموزشی باید در اولین فرصت پرونده تحصیلی تمام دانش آموزان از جمله دانش آموزان جدید را مورد رسیدگی قرار دهد و در صورت مشاهده نقص در پرونده حداکثر تا دو هفته پس از شروع هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی در صدد رفع نقص برآید و چنانچه دانش آموزی برخلاف مقررات در درس یا درس‌هایی قبول اعلام شده باشد، نسبت به تعیین وضعیت استحقاقی وی اقدام کند. چنانچه بعد از موعد مذکور موارد نقص پرونده مشاهده شود، لازم است پرونده دانش آموز مربوط، برابر مقررات جهت اقدام بعدی به اداره‌ی آموزش و پرورش ذی ربط ارسال شود. چنانچه به واسطه نقص پرونده حقی از وی تظییع گردد، مسوولیت ناشی از آن حسب مورد به عهده مدیران واحدهای آموزشی مبدا یا مقصد خواهد بود.

ماده ۲۹- دفتر آمار دانش آموزان باید حداکثر یک ماه پس از شروع هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی تکمیل و توسط مدیر مرکز آموزشی و با نظارت اداره‌ی آموزش و پرورش مربوطه برابر مقررات مسدود شود.

تبصره - دفتر آمار جزء اسناد و مدارک مرکز محسوب می‌شود و بایستی بطور دایم در مرکز نگه داری شود.

فصل چهارم - ضوابط سنجش و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و تربیتی دانش آموز

توضیح- برابر بند یک مصوبه جلسه ۸۴۹ " امتحانات پایانی هر نیمسال و دوره تابستانی دوره های تحصیلی راهنمایی، متوسطه و پیش دانشگاهی مدارس آموزش از راه دور از سوی اداره آموزش و پرورش مناطق در مدارس دولتی برگزار می‌شود و دانش آموزان مدارس آموزش از راه دور به صورت میهمان در امتحانات مربوط شرکت می‌کنند. اوراق امتحانی توسط معلمان مدرسه محل برگزاری، تصحیح و نمرات جهت صدور کارنامه به مدرسه آموزش از راه دور مبدأ تحویل می‌شود."

کلیه مواد و تبصره های ذیل مرتبط با این موضوع با رعایت مفاد این مصوبه قابل اجرا می باشد .

ماده ۳۰- اهداف

در دوره راهنمایی تحصیلی، ارزشیابی دانش آموزان مبتنی بر اصول حاکم بر ارزشیابی پیشرفت تحصیلی با تأکید بر اهداف زیر صورت می‌گیرد:

- ۱- جمع آوری و تولید اطلاعات برای اصلاح برنامه‌ها و روش‌های آموزشی؛
- ۲- حصول اطمینان از تحقق یادگیری در دانش آموزان برای ارتقای آنان به پایه یا دوره تحصیلی بالاتر؛
- ۳- اصلاح و بهبود فرایند یاددهی - یادگیری؛
- ۴- ایجاد مهارت خودارزیابی به صورت فردی و گروهی در دانش آموزان؛
- ۵- تشخیص و پرورش استعدادها، علایق و خلاقیت دانش آموزان به منظور راهنمایی آنان در فعالیت‌های حال و آینده؛
- ۶- ایجاد التزام به رشد همه‌جانبه دانش آموزان و رعایت اصل تفاوت‌های فردی در فرایند یاددهی - یادگیری؛
- ۷- امید آفرینی و تقویت اعتماد به نفس در دانش آموزان.

ماده ۳۱- ارزشیابی تکوینی در طول هر نیم سال و دوره‌ی تابستانی در فواصل مختلف از مجموعه فعالیت‌های دانش‌آموزان انجام می‌شود که این امر می‌تواند در قالب گروه‌های مطالعاتی همدرس و یا انفرادی به صورت حضوری، مکاتبه‌ای و الکترونیکی صورت پذیرد.

ماده ۳۲- ارزشیابی پایانی در هر درس در پایان هر نیم سال تحصیلی یا دوره‌ی تابستانی از تمام محتوای مواد درسی به صورت حضوری انجام می‌شود.

تبصره - دانش‌آموزانی که در ارزشیابی‌های پایانی نیم سال اول و دوم و دوره‌ی تابستانی در برخی از درس‌ها نمره قبولی کسب نمی‌کنند؛ مجازاند در نیم سالهای بعدی بدون رعایت سقف واحد، درس‌های مذکور را با رعایت پیش‌نیاز صرفاً جهت شرکت در ارزشیابی پایانی انتخاب کنند و ارزشیابی شوند. در این صورت نمره‌ی پایانی ملاک ارتقا خواهد بود.

ماده ۳۳- برنامه‌ی ارزشیابی پایانی پایه سوم در هر نیم سال و دوره‌ی تابستانی به صورت هماهنگ با سؤالات یکسان توسط اداره کل آموزش و پرورش استان با عنایت به تقویم اجرایی تنظیم و اجرای ارزشیابی با همکاری مشترک کارکنان، زیر نظر مدیر مرکز انجام می‌شود.

ماده ۳۴- برنامه‌ی ارزشیابی پایانی پایه‌های اول و دوم در هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی به صورت داخلی و با عنایت به تقویم اجرایی، با سؤالات طرح شده از سوی معلمان مربوطه، زیر نظر مرکز انجام می‌شود.

تبصره - برنامه ارزشیابی‌ها بایستی قبل از شروع هر نیمسال / دوره‌ی تابستانی به اطلاع دانش‌آموزان برسد.

ماده ۳۵- چنانچه دانش‌آموزی «آموخته‌های خارج از مرکز» داشته باشد، می‌تواند حداقل دو هفته قبل از شروع امتحانات هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی تقاضای کتبی خود را به مدیر مرکز آموزشی ارائه کند تا در صورت موافقت، در ارزشیابی پایانی آن نیم سال / دوره‌ی تابستانی، شرکت نماید.

تبصره ۱- رعایت پیش‌نیاز دروس در مورد انتخاب درس‌های موضوع این ماده الزامی است.

تبصره ۲- تعداد درس‌های آموخته خارج از مرکز در هر نیمسال حد اکثر دو درس و در تابستان یک درس می‌باشد.

تبصره ۳- دروس آموخته خارج از مرکز در هر نیمسال و دوره‌ی تابستانی جزء حداکثر سقف واحدها محسوب نمی‌شود.

تبصره ۴- شرایط قبولی در این درس‌ها مطابق سایر دروس و بر مبنای نمره صفر تا بیست بوده و نمره‌ی ارزشیابی پایانی دانش‌آموز عیناً به جای نمره ارزشیابی تکوینی وی منظور می‌شود.

ماده ۳۶- اوراق ارزشیابی‌های پایانی داخلی و هماهنگ هر نیم سال و دوره‌ی تابستانی باید توسط معلم مربوط تصحیح شود.

تبصره - چنانچه معلم مربوط ظرف مدت یک هفته پس از انجام ارزشیابی هر درس، اوراق ارزشیابی را به هر علتی تصحیح نکند، مدیر مرکز آموزشی ضمن گزارش موضوع به اداره‌ی آموزش و پرورش متبوع، باید به تشخیص خود اوراق ارزشیابی را جهت تصحیح در اختیار یکی از معلمان واجد شرایط قرار دهد.

ماده ۳۷- نمره‌ی ارزشیابی هر درس در هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی میانگین نمره‌ی ارزشیابی پایانی و نمره ارزشیابی تکوینی همان نیم سال / دوره‌ی تابستانی خواهد بود که بر مبنای ۲۰ تعیین می‌گردد.

تبصره ۱- معلم موظف است حداکثر تا یک هفته قبل از برگزاری ارزشیابی پایانی هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی نمره‌ی ارزشیابی تکوینی را به دفتر مرکز تحویل دهد. در ضمن معلمان باید نتایج ارزشیابی‌های به عمل آمده در مورد هر دانش‌آموز را در صورت مرخصی یا انتقال از طریق مدیر به معلم جدید تحویل دهند.

تبصره ۲- مدیر موظف است نمرات ارزشیابی تکوینی دانش‌آموزان را حداکثر ۵ روز قبل از ارزشیابی پایانی هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی به اطلاع دانش‌آموز / ولی وی برساند.

تبصره ۳- نمره ارزشیابی دانش‌آموزان در هر درس و در هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی به وسیله معلم در لیست نمره‌ها ثبت و امضا می‌شود و حداکثر ۱۰ روز بعد از خاتمه ارزشیابی هر نوبت تسلیم دفتر می‌گردد.

تبصره ۴- دانش‌آموزان غیرحضور و دانش‌آموزی که فاقد نمره ارزشیابی تکوینی است اگر در ارزشیابی پایان نیم سال یا پایان دوره‌ی تابستانی شرکت کرده باشد، نمره‌ی ارزشیابی پایانی وی عیناً به جای نمره ارزشیابی تکوینی منظور می‌شود.

ماده ۳۸- برای دانش‌آموزان مراکز آموزش از راه دور، نمره انضباط منظور نمی‌شود.

ماده ۳۹- نتیجه‌ی ارزشیابی‌ها حداکثر تا دو هفته پس از پایان هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی به صورت کتبی توسط مدیر مرکز آموزشی به دانش‌آموز / ولی یا نماینده قانونی وی تحویل می‌شود.

ماده ۴۰- مهلت اعتراض به نمرات ارزشیابی‌های پایانی هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی حداکثر ۵ روز پس از اعلام نتیجه می‌باشد. مدیر مرکز آموزشی موظف است اوراق ارزشیابی معترضان را جهت تجدید نظر در اختیار مصحح مربوط و یا به تشخیص خود، در اختیار مصحح مربوط و یک نفر دیگر از معلمان همان درس قرار دهد. نمره‌ی ورقه‌ی تجدیدنظر شده با امضای مصحح مربوط و یا مصحح تجدیدنظرکننده حسب مورد تعیین می‌شود. در صورت اختلاف نظر مصحح اول و دوم، نظر مصحح سوم قطعی است.

تبصره - نمره‌ی ارزشیابی عملی و شفاهی قابل اعتراض و تجدیدنظر نمی‌باشد و نمره اعلام شده قطعی است.

ماده ۴۱- کلیه اوراق ارزشیابی‌های پایانی نیم سال و دوره‌ی تابستانی به مدت شش ماه در مرکز آموزشی نگه داری و سپس برابر مقررات امحا می‌شود، ولی لیست دست‌نویس و رایانه‌ای ریزنمرات معلمان و دفتر ثبت ارزشیابی تحصیلی صحافی و پلمپ شده، جزو اسناد و مدارک تحصیلی محسوب می‌گردد و به طور دائم در مرکز آموزشی مربوط نگه داری می‌شود.

ماده ۴۲- دفتر ثبت ارزشیابی تحصیلی مرکز باید بلافاصله تنظیم و حداکثر تا دو ماه پس از پایان هر نیم سال / دوره‌ی تابستانی، توسط نماینده اداره‌ی آموزش و پرورش بررسی و پس از تأیید، مسدود، امضا و مهر شود.

ماده ۴۳- چنانچه دانش‌آموزی در زمان برگزاری ارزشیابی کتبی یا قبل از آن دچار مشکل و سانحه‌ای شود که قادر به نوشتن نباشد می‌تواند از منشی معتمدی که از طرف مدیر مرکز آموزشی برای ارزشیابی تعیین می‌شود، استفاده کند.

ماده ۴۴- لازم است که مدیر مرکز آموزشی برای دانش‌آموز دارای نقص عضو و یا مبتلا به بیماری مؤثری که مانع از شرکت وی در ارزشیابی‌های کتبی، شفاهی و عملی می‌شود، تسهیلاتی متناسب با نقص عضو و یا بیماری او فراهم کند. چنین دانش‌آموزی در صورت لزوم از ارزشیابی‌های آن بخش از درس که از نظر جسمی قادر به انجام آن نمی‌باشد، به تشخیص معلم مربوط و مدیر مرکز معاف بوده و سهم نمره‌ی مربوط به این بخش به نمرات سایر بخش‌ها اضافه می‌شود.

تبصره - برای دانش‌آموز موضوع این ماده (که درس تربیت بدنی را انتخاب کرده است) باید ارزشیابی عملی، متناسب با توانائی جسمی وی توسط معلم مربوط و برابر شیوه‌نامه مربوط انجام شود.

ماده ۴۵- ارزشیابی درس تعلیمات دینی دانش‌آموزان اقلیت‌های دینی مذکور در قانون اساسی، برابر شیوه‌نامه‌های وزارت آموزش و پرورش صورت می‌پذیرد و نمره آن در دفاتر ثبت ارزشیابی تحصیلی و کارنامه‌ی آنان قید می‌شود. ضمناً این دانش‌آموزان در صورت تمایل می‌توانند در امتحان تعلیمات دینی اسلامی شرکت نمایند.

ماده ۴۶- با متخلف یا متخلفان در ارزشیابی‌های تحصیلی برابر آیین‌نامه‌ی رسیدگی به تخلفات امتحانی و قانون رسیدگی به تخلفات اداری و سایر قوانین مربوط حسب مورد رفتار خواهد شد.

شرایط قبولی

ماده ۴۷- دانش‌آموزی در هر یک از درس‌ها قبول شناخته می‌شود که نمره وی در آن درس کمتر از ۱۰ نباشد.

ماده ۴۸ - دانش‌آموزی فارغ‌التحصیل شناخته می‌شود که:

(الف) در کلیه واحدهای درسی دوره راهنمایی (۱۰۲ واحد درسی) قبول شده باشد.

(ب) معدل کل وی حداقل ۱۰ باشد.

تبصره ۱- چنانچه معدل کل دانش‌آموزی در طول دوره حداقل ۱۰ باشد ولی در یک درس نمره‌ی کمتر از ۱۰ کسب کند و یا معدل کل وی حداقل ۱۲ باشد ولی در دو درس نمره‌ی کمتر از ۱۰ کسب نماید فارغ‌التحصیل شناخته می‌شود.

تبصره ۲- چنانچه دانش‌آموزان مشمول ماده ۲۴ حداقل در دو درس نمره کمتر از ۱۰ داشته باشند، نمی‌توانند از مفاد تبصره ۱ این ماده استفاده کنند.

تبصره ۳- دانش‌آموزان مشمول ماده ۲۴ با داشتن نمره کمتر از ۱۰ حداکثر در ۴ درس نیز فارغ‌التحصیل شناخته می‌شوند.

تبصره ۴- استفاده از مفاد این ماده در ستون ملاحظات دفتر ارزشیابی تحصیلی درج می‌شود.

ماده ۴۹- برای محاسبه معدل دانش‌آموز در هر نیم سال، تعداد واحدهای هر درس در نمره‌ی آن درس ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضرب‌های به دست آمده بر تعداد کل واحدهایی که دانش‌آموز از آن‌ها نمره قبولی یا مردودی کسب کرده است، تقسیم می‌شود.

تبصره - برای دوره‌ی تابستانی معدل‌گیری انجام نمی‌شود.

ماده ۵۰ - برای محاسبه معدل دانش‌آموز در هر پایه، تعداد واحدهای آن پایه در نمره قبولی هر درس ضرب و مجموع حاصل ضرب بر تعداد کل واحدهای آن پایه تقسیم می‌شود.

ماده ۵۱ - برای محاسبه معدل کل نمرات هر دانش‌آموز در پایان دوره، تعداد واحدهای هر درس در نمره پذیرفته شده آن درس ضرب و مجموع حاصل ضرب‌های به دست آمده بر مجموع واحدهای این درسها تقسیم می‌شود.

ماده ۵۲ - صدور کارنامه در هر نیمسال یا دوره تابستانی الزامی بوده و به کسانی که کلیه دروس پایه مربوطه را بگذرانند و واجد شرایط قبولی باشند کارنامه پایه مربوط و در پایان دوره راهنمایی گواهی‌نامه پایان تحصیلات دوره سه ساله راهنمایی نیز اعطا می‌شود.

ماده ۵۳ - چنانچه دانش‌آموزی در ارزشیابی پایان نیم سال و یا دوره‌ی تابستانی یک یا چند درس غیبت غیرموجه داشته باشد، نمره ارزشیابی پایانی او در آن نیم سال یا دوره‌ی تابستانی در آن درس صفر محسوب می‌شود و در چنین مواردی کلمه غایب (غ) به جای نمره ارزشیابی پایانی قید شده لیکن در محاسبات، کلمه غایب به منزله صفر خواهد بود و نمره درس یا درس‌های موردنظر با لحاظ نمودن نمره‌ی ارزشیابی تکوینی محاسبه خواهد شد.

ماده ۵۴ - اگر دانش‌آموزی در ارزشیابی پایان نیم سال / دوره‌ی تابستانی در یک یا چند درس با عذر موجه غایب باشد، در صورت درخواست دانش‌آموز مدیر مرکز آموزشی مجاز است حداکثر تا دو هفته پس از آخرین ارزشیابی از درس یا درس‌های مربوط با رعایت ضوابط؛ ارزشیابی به عمل آورد. در غیر این صورت آن درس یا درس‌ها از واحدهای انتخابی دانش‌آموز حذف می‌شود.

تبصره - در درس‌هایی که ارزشیابی آنان به صورت هماهنگ برگزار می‌شود، سؤال دانش‌آموزان مشمول این ماده به صورت هماهنگ خواهد بود.

ماده ۵۵ - تشخیص غیبت موجه بر اساس دلایل و مدارک ارائه شده از طرف دانش‌آموز در ارزشیابی داخلی با مدیر مرکز و در ارزشیابی هماهنگ با شورای مرکز مربوطه خواهد بود.

ماده ۵۶ - نظارت بر برگزاری ارزشیابی‌های پیشرفت تحصیلی و تربیتی در مراکز داخل و خارج کشور برعهده مؤسسه آموزش از راه دور و سایر مراجع ذی ربط در وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.

ماده ۵۷ - مسوولیت حسن اجرای ارزشیابی‌ها و اعلام به موقع نتایج بر عهده‌ی مدیر مرکز آموزشی است. اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان / منطقه / ناحیه / اداره کل آموزش و پرورش استان و مؤسسه آموزش از راه دور در صورت لزوم می‌توانند اوراق ارزشیابی تصحیح شده پایه‌های مختلف را بررسی و مورد بازبینی قرار دهند. در صورتی که در بازبینی اوراق، نمره دانش‌آموزی تغییر یابد بایستی صورتجلسه تنظیم شود و آخرین نمره ملاک عمل قرار گیرد و موضوع نیز باید به صورت کتبی به اطلاع معلم و دانش‌آموز مربوط برسد.

تبصره - در صورتی که بازبینی اوراق ارزشیابی پایان نیم سال اول پس از فروردین‌ماه و اوراق ارزشیابی پایان نیم سال دوم پس از مردادماه و دوره‌ی تابستانی هر سال پس از آبان‌ماه انجام شود و نمره‌ی دانش‌آموزی تغییر یابد؛ مراتب برای تصمیم‌گیری به کمیسیون خاص اداره آموزش و پرورش ارجاع می‌شود.

شورای عالی آموزش و پرورش

الف - پایه اول:

۱- جدول واحدهای درسی نیم سال اول

ردیف	نام درس	تعداد واحد	پیش نیاز	نوع ارزشیابی پایانی
۱	تعلیمات دینی (۱)	۲	-	کتبی
۲	قرائت و مکالمه زبان خارجی (۱)	۱	-	شفاهی
۳	دستور، درک مطالب، املا و جمله‌نویسی زبان خارجی (۱)	۱	-	کتبی
۴	ریاضیات (۱)	۵	-	کتبی
۵	شناخت حرفه و فن (۱)	۳	-	۸ نمره کتبی ۱۲ نمره عملی
۶	تعلیمات اجتماعی (۱)	۱	-	کتبی
۷	جغرافیا (۱)	۱	-	کتبی
۸	تربیت بدنی (۱)	۲	-	عملی شفاهی
	جمع	۱۶		

توصیه می‌شود در ارائه درس‌ها علاوه بر رعایت پیش‌نیازها ترتیب توالی درس‌های هم نام در پایه‌های مختلف تحصیلی رعایت شود.

شورای عالی آموزش و پرورش

۲- جدول واحدهای درسی نیم سال دوم پایه اول

نوع ارزشیابی پایانی		پیش‌نیاز	تعداد واحد	نام درس	ردیف
۱۰ نمره شفاهی	۱۰ نمره کتبی	-	۲	قرآن ۱	۱
شفاهی		-	۲	فرائت فارسی ۱ (خواندن، درک مطالب و دستور زبان فارسی)	۲
کتبی		-	۲	املا فارسی (۱)	۳
کتبی		-	۱	انشای فارسی (۱)	۴
۵ نمره عملی	۱۵ نمره کتبی	-	۴	علوم تجربی ۱	۵
۵ نمره شفاهی	۱۵ نمره کتبی	-	۲	عربی ۱	۶
کتبی		-	۱	تاریخ ۱	۷
عملی		-	۲	هنر ۱	۸
۱۵ نمره نظری و عملی	۵ نمره کتبی	-	۲	پرورشی ۱	۹
			۱۸	جمع	

توصیه می‌شود در ارائه درس‌ها علاوه بر رعایت پیش‌نیازها ترتیب توالی درس‌های هم نام در پایه‌های مختلف تحصیلی رعایت شود.

شورای عالی آموزش و پرورش

ب - پایه دوم
 ۱- جدول واحد های درسی نیم سال اول

ردیف	نام درس	تعداد واحد	پیش نیاز	نوع ارزشیابی پایانی
۱	تعلیمات دینی ۲	۲	تعلیمات دینی ۱	کتبی
۲	قرائت و مکالمه زبان خارجی ۲	۲	قرائت و مکالمه زبان خارجی (۱)	شفاهی
۳	دستور، درک مطالب، املا و جمله نویسی زبان خارجی ۲	۲	دستور، درک مطالب، املا و جمله نویسی زبان خارجی (۱)	کتبی
۴	ریاضیات ۲	۴	ریاضیات ۱	کتبی
۵	شناخت حرفه و فن ۲	۳	شناخت حرفه و فن ۱	۸ نمره کتبی ۱۲ نمره عملی
۶	تعلیمات اجتماعی ۲	۱	تعلیمات اجتماعی ۱	کتبی
۷	جغرافیا ۲	۱	جغرافیا ۱	کتبی
۸	تربیت بدنی ۲	۲	تربیت بدنی ۱	عملی شفاهی
	جمع	۱۷		

توصیه می شود در ارائه درس ها علاوه بر رعایت پیش نیازها ترتیب توالی درس های هم نام در پایه های مختلف تحصیلی رعایت شود.

شورای عالی آموزش و پرورش

۲- جدول واحد های درسی نیم سال دوم پایه دوم

نوع ارزشیابی پایانی		پیش نیاز	تعداد واحد	نام درس	ردیف
۱۰ نمره شفاهی	۱۰ نمره کتبی	قرآن ۱	۲	قرآن ۲	۱
شفاهی		قرائت فارسی ۱	۲	قرائت فارسی ۲ (خواندن، درک مطالب و دستور زبان فارسی)	۲
کتبی		املای فارسی (۱)	۲	املای فارسی ۲	۳
کتبی		انشای فارسی (۱)	۱	انشای فارسی ۲	۴
۵ نمره شفاهی	۱۵ نمره کتبی	علوم تجربی	۴	علوم تجربی ۲	۵
۵ نمره شفاهی	۱۵ نمره کتبی	عربی ۱	۲	عربی ۲	۶
کتبی		تاریخ ۱	۱	تاریخ ۲	۷
عملی		هنر ۱	۱	هنر ۲	۸
۱۵ نمره عملی و نظری	۵ نمره کتبی	پرورشی ۱	۱	پرورشی ۲	۹
			۱۶	جمع	

توصیه می شود در ارائه درس ها علاوه بر رعایت پیش نیازها ترتیب توالی درس های هم نام در پایه های مختلف تحصیلی رعایت شود.

شورای عالی آموزش و پرورش

پایه سوم
۱- جدول واحدهای درسی نیم سال اول

ردیف	نام درس	تعداد واحد	پیش نیاز	نوع ارزشیابی پایانی
۱	تعلیمات دینی ۳	۲	تعلیمات دینی ۲	کتبی
۲	قرائت و مکالمه زبان خارجی ۳	۲	قرائت و مکالمه زبان خارجی ۲	شفاهی
۳	دستور، درک مطالب، املا و جمله نویسی زبان خارجی ۳	۲	دستور، درک مطالب، املا و جمله نویسی زبان خارجی (۲)	کتبی
۴	ریاضیات ۳	۴	ریاضیات ۲	کتبی
۵	شناخت حرفه و فن ۳	۳	شناخت حرفه و فن ۲	۸ نمره کتبی - ۱۲ نمره عملی
۶	تعلیمات اجتماعی ۳	۱	تعلیمات اجتماعی ۲	کتبی
۷	جغرافیا ۳	۱	جغرافیا ۲	کتبی
۸	تربیت بدنی ۳	۲	تربیت بدنی ۲	شفاهی عملی
	جمع	۱۷		

توصیه می شود در ارائه درس ها علاوه بر رعایت پیش نیازها ترتیب توالی درس های هم نام در پایه های مختلف تحصیلی رعایت شود.

شورای عالی آموزش و پرورش

۲- جدول واحدهای درسی نیم سال دوم پایه سوم

نوع ارزشیابی پایانی		پیش‌نیاز	تعداد واحد	نام درس	ردیف
۱۰ نمره شفاهی	۱۰ نمره کتبی	قرآن ۲	۲	قرآن ۳	۱
شفاهی		قرائت فارسی ۲	۲	قرائت فارسی ۳ (خواندن، درک مطالب و دستور زبان فارسی)	۲
کتبی		املا فارسی ۲	۲	املا فارسی ۳	۳
کتبی		انشای فارسی ۲	۱	انشای فارسی ۳	۴
۵ نمره شفاهی	۱۵ نمره کتبی	علوم تجربی ۲	۴	علوم تجربی ۳	۵
۵ نمره شفاهی	۱۵ نمره کتبی	عربی ۲	۲	عربی ۳	۶
کتبی		تاریخ ۲	۱	تاریخ ۳	۷
عملی		هنر ۲	۱	هنر ۳	۸
عملی	کتبی	پرورشی ۲	۱	پرورشی ۳	۹
۸ نمره عملی	۱۲ نمره کتبی	-	۲	آمادگی دفاعی	۱۰
			۱۸	جمع	

توصیه می‌شود در ارائه درس‌ها علاوه بر رعایت پیش‌نیازها ترتیب توالی درس‌های هم نام در پایه‌های مختلف تحصیلی رعایت شود.

شورای عالی آموزش و پرورش

آیین‌نامه آموزشی دوره‌ی متوسطه آموزش از راه دور^۲

جلسه ۷۸۰ تاریخ ۸/۲۸/۸۷ - شماره ابلاغ ۱۵۷۳۱/۸/۱۲۰ تاریخ ۸۸/۲/۲۹

مقدمه:

در اجرای مصوبه هفتصد و دوازدهمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۸۳/۷/۷، آیین‌نامه آموزشی دوره‌ی متوسطه آموزش از راه دور به شرح زیر می‌باشد:

فصل اول - کلیات

ماده ۱- دوره‌ی متوسطه «آموزش از راه دور» به منظور ادامه تحصیل افراد ذیل براساس اهداف هر یک از شاخه‌ها و مطابق با مواد آیین‌نامه در مراکز آموزش از راه دور اجرا می‌شود:

(الف) افرادی که امکان ارائه آموزش‌های متوسطه روزانه (سالی - واحدی) به آنان وجود ندارد.

(ب) دانش‌آموزانی که شرایط تحصیل در واحدهای آموزشی دوره‌ی متوسطه روزانه را از دست داده‌اند.

(ج) افرادی که به دلیل وجود شرایط خاص امکان استفاده از آموزش‌های حضوری را ندارند.

ماده ۲- دانش‌آموزان موضوع بندهای الف و ج ماده یک که شرایط تحصیل در دوره‌ی متوسطه روزانه را دارا باشند، با رعایت مقررات مندرج در آیین‌نامه از امکان تحصیل رایگان در این مراکز برخوردار می‌باشند.

فصل دوم - ویژگی‌های آموزش، واحدهای درسی، طول مدت تحصیل، عناوین و جدول‌های درسی

ماده ۳- آموزش از راه دور در دوره‌ی متوسطه با ویژگی‌های زیر ارائه می‌شود:

(الف) آموزش با کاهش ساعات حضور در کلاس‌های درس حسب موضوع درس‌ها انجام می‌شود.

(ب) آموزش درس‌ها در طول نیم سال تحصیلی یا دوره‌ی تابستانی اجرا می‌شود.

(ج) میزان تأثیر هر درس در معدل‌گیری بر اساس تعداد واحدهای آن درس مشخص می‌شود.

(د) ارزش هر درس مستقل می‌باشد و قبولی یا مردودی در هر درس تأثیری بر سایر درس‌ها ندارد.

تبصره - دروس کارگاهی، عملی و آزمایشگاهی الزاماً به صورت حضوری ارائه می‌شود.

ماده ۴ - تعداد واحدهای درسی موردنیاز برای اخذ گواهی‌نامه پایان تحصیلات متوسطه در مراکز آموزش از راه دور همانند دوره‌ی روزانه حداقل ۹۶ واحد درسی می‌باشد.

ماده ۵ - محتوی و مواد درسی در این دوره مطابق مواد درسی دوره‌ی متوسطه روزانه می‌باشد.

تبصره - دانش‌آموزان شاخه‌ی کاردانش در این مراکز، در صورت عدم امکان گذراندن درس کارورزی و یا عدم ضرورت (به تشخیص مدیر مرکز آموزش از راه دور) از انتخاب واحد درس کارورزی معاف خواهند بود و باید معادل واحدهای درس مذکور را از سایر عناوین درس‌های اختیاری و یا درس‌های سایر رشته‌های دوره‌ی متوسطه با رعایت پیش‌نیاز، انتخاب نموده و بگذرانند. جایگزینی درس‌های مازاد تطبیق، به جای درس کارورزی برای این قبیل افراد بلامانع است.

ماده ۶ - برنامه‌ی آموزشی در هر سال تحصیلی به صورت دو نیم سال هر یک به مدت ۱۸ هفته و یک دوره‌ی تابستانی به مدت ۱۰ هفته اجرا می‌شود.

تبصره - در هر نیم سال ۱۵ هفته کامل و در دوره‌ی تابستانی ۸ هفته کامل به آموزش درس‌ها اختصاص داشته و باقیمانده هر نیم سال و دوره‌ی تابستانی برای برگزاری امتحانات، اعلام نتایج و تمهید مقدمات نیم سال بعدی یا دوره‌ی تابستانی منظور می‌شود.

ماده ۷ - دانش‌آموز موظف است در هنگام انتخاب واحد، پیش‌نیاز درس‌ها را مطابق جدول مواد درسی رعایت کند.

تبصره - دانش‌آموز در آخرین نیم سال یا دوره‌ی تابستانی (نیم سال یا دوره‌ی تابستانی که می‌تواند فارغ‌التحصیل شود) مجاز است کلیه درس‌های باقیمانده را بدون رعایت پیش‌نیاز انتخاب کرده و بگذرانند.

ماده ۸ - دانش‌آموز نمی‌تواند درس‌هایی را که قبلاً نمره‌ی قبولی کسب کرده است، مجدداً انتخاب کند.

ماده ۹- دانش‌آموز در هر نیم سال می‌تواند حداقل ۸ و حداکثر ۲۰ واحد درسی و در دوره‌ی تابستانی حداکثر ۸ واحد درسی را با رعایت سایر ضوابط انتخاب کند.

تبصره ۱- دانش‌آموز در آخرین نیم سال یا دوره‌ی تابستانی^۳ می‌تواند حداکثر ۴ واحد علاوه بر سقف واحدهای درسی انتخاب کند.

^۲ اصلاحیه مصوب ۸۴۹ شورای عالی تاریخ ۹۰/۶/۲۶ در آیین‌نامه اعمال گردید

۱- نیمسال یا دوره‌ی تابستانی که دانش‌آموز باقیمانده واحدهای درسی خود را انتخاب می‌کند آخرین نیمسال یا دوره تابستانی محسوب می‌شود.

تبصره ۲- چنانچه تعداد واحدهای باقیمانده دانش‌آموز در آخرین نیم سال به کمتر از ۸ واحد برسد ادامه تحصیل وی در آن نیم سال بلامانع است.

تبصره ۳- گواهینامه مهارتی راکه دانش‌آموز شاخه‌ی کاردانش جهت اخذ آن اقدام نموده است، مشروط بر آن که مشخصات آن (عنوان گواهینامه مهارت - شماره استاندارد و مدت آموزش) در مجموعه فهرست رشته‌های مهارتی مربوط تعریف شده باشد، پذیرفته می‌شود و تعداد واحدهای آن در سقف تعداد واحدهای مجاز نیم سال یا دوره‌ی تابستانی که گواهینامه مهارت را ارائه می‌دهد، محاسبه نمی‌شود.

تبصره ۴- در شرایط خاص، انتخاب واحد بیشتر از حداکثر واحدهای مجاز و یا کمتر از حداقل مجاز با مجوز کمیسیون خاص اداره‌ی آموزش و پرورش محل به صورت موردی انجام خواهد شد.

ماده ۱۰- میزان ساعات آموزش حضوری (کلاسهای هدایت آموزشی و رفع اشکال) به ازای هر واحد درسی دانش‌آموزان در طول هر نیمسال یا دوره تابستانی حداقل ۶ ساعت می‌باشد.

تبصره - مدیر مرکز می‌تواند با نظر مشاور، ساعات آموزشهای حضوری هر نیمسال یا دوره تابستانی را که توسط دانش‌آموز انتخاب شده است با توجه به نیاز برخی از دروس، اضافه یا کم کند در این تغییر رعایت سقف کل ساعات الزامی است.^۴

ماده ۱۱- در شاخه‌ی کاردانش دانش‌آموزی که حسب مورد برای مهارت‌آموزی به مراکز خارج از مرکز آموزش از راه دور معرفی می‌شود، برابر برنامه تنظیمی ملزم به رعایت مفاد این ماده می‌باشد.

ماده ۱۲- درس‌های دوره‌ی متوسطه براساس اهداف و ماهیت آنان به شرح زیر تقسیم می‌شود:

۱-۱۲-۱ درس‌های عمومی: درس‌هایی است که آموختن آنان برای ارتقای بینش علمی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی دانش‌آموز دوره‌ی متوسطه ضرورت دارد. آن دسته از درس‌های عمومی که در تمام شاخه‌های متوسطه با محتوای یکسان ارائه می‌شود، درس‌های مشترک نامیده می‌شود.

۲-۱۲-۲ درس‌های اختصاصی: درس‌هایی است که دانش‌آموز با گذراندن آنان پایه‌ی عملی یا علمی مناسبی برای ورود به بازار کار و اشتغال یا ادامه‌ی تحصیل در سطوح عالی‌تر در یک رشته یا گرایش خاص کسب می‌کند.

۳-۱۲-۳ درس‌های مهارتی (استاندارد مهارت): آن دسته از درس‌های اختصاصی شاخه‌ی کاردانش است که از طریق آنان مهارت‌های حرفه‌ای موردنیاز برای اشتغال به یک کارمفید به صورت نظری و عملی براساس استانداردهای مهارتی مربوط آموزش داده می‌شود.

۴-۱۲-۴ درس‌های انتخابی: درس‌هایی است که با توجه به تفاوت‌های فردی دانش‌آموز به منظور پرورش علایق و استعدادها و یا رفع نیازهای آموزشی وی از بین مجموعه‌ای از درس‌های فعالیت محور (درس‌هایی که بر فعالیت دانش‌آموز تأکید دارد) برابر شیوه‌نامه مربوط انتخاب می‌شود. درس‌های انتخابی مشتمل بر موارد ذیل است:

۱-۱۲-۴-۱ درس‌های پرورشی: درس‌هایی است که به منظور تعمیق باورهای دینی، رشد فضائل اخلاقی، تقویت مهارت‌های زندگی فردی و اجتماعی و رشد استعدادهای هنری، با توجه به استعداد و علائق دانش‌آموز به صورت فعالیت‌های خاص و مطابق با شیوه‌نامه‌ی مربوط ارائه می‌شود.

۲-۱۲-۴-۲ درس‌های جبرانی: درس‌هایی است که به منظور جبران ضعف درسی دانش‌آموز و کاهش افت تحصیلی، با رعایت سرفصل درس‌های مربوط ارائه می‌شود.

۳-۱۲-۴-۳ درس‌های تکمیلی: درس‌هایی است که به منظور توسعه و تعمیق آموخته‌های دانش‌آموز و بارعایت سرفصل درس مربوط، ارائه می‌شود.

۵-۱۲-۴-۵ درس‌های تکمیل مهارت: درس‌هایی است که به منظور افزایش سطح اطلاعات و مهارت‌های موردنیاز برای ورود به محیط کار صرفاً به دانش‌آموز شاخه‌ی کاردانش ارائه می‌شود.

۶-۱۲-۴-۶ درس‌های اختیاری: درس‌هایی است که به تعداد واحدهای موردنیاز هریک از رشته‌های شاخه‌ی کاردانش متناسب با ماهیت و هدف‌های هر رشته یا گروه و برحسب شرایط و مقتضیات منطقه آموزشی برابر ضوابط مربوط به دانش‌آموز شاخه‌ی کاردانش ارائه می‌شود.

فصل سوم - مقررات ثبت نام:

ماده ۱۳- ثبت نام و انتخاب واحد توسط دانش‌آموز یا ولی یا نماینده قانونی وی به صورت حضوری یا غیرحضوری انجام می‌شود.

ماده ۱۴- ثبت نام و انتخاب واحد دانش‌آموزان در مراکز آموزش از راه دور حداکثر تا شروع نیم سالهای اول، دوم و دوره‌ی تابستانی ادامه می‌یابد.

۴- به استناد مصوبه جلسه ۷۸۰ تاریخ ۸۷/۸/۲۸ شورای عالی ماده ۱۰ الحاق و شماره سایر مواد اصلاح شد.

تبصره - ثبت نام پس از شروع هر نیم سال تحصیلی یا دوره‌ی تابستانی از افرادی که عذر موجه داشته‌اند با تشخیص و صدور معرفی نامه توسط اداره‌ی آموزش و پرورش محل مجاز است. در این صورت نحوه و میزان استفاده دانش‌آموز از خدمات آموزشی مرکز با توجه به شرایط و امکانات به تشخیص مدیر مرکز خواهد بود.

ماده ۱۵- دانش‌آموزان موضوع ماده (۱) این آیین نامه به شرح ذیل می‌توانند با رعایت سایر مقررات در این مرکز ثبت نام کنند. این قبیل دانش‌آموزان چنانچه بیش از ۱۸ سال داشته باشند از معافیت تحصیلی نیز برخوردار خواهند بود:

الف) دسترسی نداشتن به واحد آموزشی، دوری راه یا نبود رشته تحصیلی در محل سکونت (استفاده از این بند منوط به تأیید اداره آموزش و پرورش محل مبنی بر عدم امکان ارائه خدمات آموزشی و پرورشی می‌باشد. دانش‌آموزان مشمول این بند از طریق اداره آموزش و پرورش شناسایی و ثبت نام می‌شوند.

دانش‌آموزان خارج از کشور در صورت پرداخت هزینه‌های مربوط می‌توانند از مفاد بند «الف» مذکور استفاده نمایند.)

ب) (برابر اصلاحیه این بند حذف گردید.) دانش‌آموزان موضوع این بند می‌توانند در مدارس بزرگسالان و یا به صورت داوطلب آزاد ادامه تحصیل دهند.

ج) افرادی که به دلیل وجود شرایط خاص به شرح ذیل، امکان استفاده از آموزش‌های حضوری را ندارند:

۱- معلولیت جسمی: مدارک مربوط باید توسط یکی از واحدهای آموزشی استثنایی یا مدیریت آموزش و پرورش استثنایی استان تأیید شده باشد.

۲- بیماری خاص و یا صعب‌العلاج: مدارک پزشکی مربوط باید توسط کمیسیون پزشکی منطقه تأیید شده باشد.

۳- تاهل: (برابر اصلاحیه صرفاً شامل دخترانی است که ازدواج می‌کنند. این گروه از دانش‌آموزان کماکان می‌توانند با رعایت مقررات مندرج در ماده ۵۳ آیین نامه اجرایی مدارس - به ویژه بندهای ۳ و ۴ - ادامه تحصیل دهند.)

۴- (این بند برابر اصلاحیه حذف گردید.)

تبصره - سایر افراد در صورت دارا بودن ۱۸ سال تمام و بیشتر می‌توانند در مرکز آموزش از راه دور ثبت نام کنند. لیکن با عنایت به اینکه افراد ذکور موضوع این تبصره از معافیت تحصیلی برخوردار نمی‌باشند باید قبل از ثبت نام وضعیت خود را از نظر قانون وظیفه عمومی (کارت پایان خدمت، کارت معافیت، دفترچه آماده به خدمت بدون مهر غیبت که تاریخ اعزام آن حداقل پایان نیم سال و بعد از آن باشد و...) مشخص کرده باشد.

مدارک ثبت نام

ماده ۱۶- مدارک مورد نیاز برای ثبت نام به شرح زیر است:

الف) تصویر صفحه اول شناسنامه که با اصل آن مطابقت داشته باشد و در صورت وجود تغییرات و اصلاحات در شناسنامه، تصویر صفحه توضیحات نیز ضروری است و لازم است شناسنامه دانش‌آموزی که به سن ۱۵ سال تمام رسیده است عکس دار باشد.

ب) عکس به تعداد مورد نیاز

ج) گواهینامه پایان دوره راهنمایی تحصیلی یا گواهی موقت قبولی سال سوم دوره راهنمایی برای دانش‌آموز پایه اول

د) توضیه نامه دوره راهنمایی تحصیلی یا نمون برگ ویژه جایگزین آن

ه) کارنامه سال یا سال‌های قبل دوره متوسطه و نمون برگ شماره یک هدایت تحصیلی

و) کارنامه‌های تطبیق برای دانش‌آموز تطبیقی

ز) برای دانش‌آموز ذکور که از معافیت تحصیلی برخوردار نمی‌باشد، ارائه تصویر مدارک معتبر در خصوص وضعیت نظام وظیفه (کارت پایان خدمت یا معافیت از خدمت نظام وظیفه یا ...) که با اصل آن مطابقت داشته باشد، الزامی است.

ح) دانش‌آموزان مشمول بند «ج» ماده ۱۴ لازم است اصل مدارک مربوط را به مرکز آموزش از راه دور ارائه دهند.

ماده ۱۷- اتباع خارجی و فرزندان آنان، پناهندگان و رانده‌شدگان دیگر کشورها برای ثبت نام در مراکز داخل کشور باید پروانه اقامت معتبر، دفترچه پناهندگی و سایر مدارکی که توسط مراجع ذی ربط تعیین می‌شود را ارائه دهند.

شرایط تحصیل دانش‌آموزان مشمول نظام وظیفه

ماده ۱۸- دانش‌آموز پسر از اول فروردین ماه سالی که در آن سال وارد سن ۱۹ سالگی می‌شود مشمول نظام وظیفه شناخته می‌شود.

ماده ۱۹- ملاک رسیدگی به وضع مشمولیت دانش‌آموز تاریخ تولد مندرج در شناسنامه اولیه وی است و تغییرات بعدی ملاک عمل نخواهد بود، لیکن برای دانش‌آموزی که شناسنامه اولیه وی به حکم دادگاه باطل شده باشد، شناسنامه جدید ملاک قرار خواهد گرفت.

ماده ۲۰- معافیت تحصیلی صرفاً شامل دانش‌آموزی می‌شود که با استفاده از مفاد بندهای «الف» و «ب» و «ج» ماده ۱۴ این آیین‌نامه در این قبیل مراکز تحصیل می‌کنند.

ماده ۲۱- حداکثر سن برای دانش‌آموز ذکور که از معافیت تحصیلی استفاده می‌کند با رعایت سایر شرایط و ضوابط در این واحدهای آموزشی ۲۴ سال تمام می‌باشد. این قبیل افراد چنانچه در طول نیم سال تحصیلی و یا دوره‌ی تابستانی به سن ۲۴ سال تمام می‌رسند اجازه ثبت‌نام در آن نیم سال یا دوره‌ی تابستانی را ندارند و برای سایر دانش‌آموزان محدودیت حداکثر سن وجود ندارد.

ماده ۲۲- چنانچه دانش‌آموزی که از معافیت تحصیلی استفاده می‌کند در موعد مقرر در مرکز آموزشی در هر نیم سال ثبت‌نام نکند، مدیر مرکز آموزشی موظف است برابر مقررات ترک تحصیل دانش‌آموز را اعلام کند.

ماده ۲۳- ثبت‌نام و تحصیل دانش‌آموز مشمول که ترک تحصیل داشته است مجاز نیست و صرفاً در صورت رفع ممنوعیت قانونی از نظر نظام وظیفه عمومی ادامه تحصیل وی بلامانع است.

تبصره ۱- دانش‌آموزی که دفترچه آماده به خدمت (بدون مهر غیبت) گرفته است چنانچه تاریخ اعزام مندرج در دفترچه وی حداقل تا پایان نیم سال یا دوره‌ی تابستانی باشد، می‌تواند با رعایت سایر شرایط در آن نیم سال یا دوره‌ی تابستانی ثبت‌نام و ادامه تحصیل دهد.

تبصره ۲- شرکت در امتحانات داوطلب آزاد (متفرقه) از نظر مقررات نظام وظیفه عمومی ترک تحصیل تلقی می‌شود.

ماده ۲۴- مدیر مرکز آموزشی پسرانه باید مشخصات کلیه دانش‌آموزان مشمول نظام وظیفه را که با استفاده از مفاد بندهای الف و ب و ج ماده ۱۴ این آیین‌نامه در این مرکز به تحصیل اشتغال دارند، بطور انفرادی و برای هر مشمول فقط یک‌بار برای استفاده از معافیت تحصیلی برابر مقررات از طریق اداره‌ی آموزش و پرورش مربوط به حوزه‌های نظام وظیفه محل اعلام کند (این موضوع شامل دانش‌آموزان دارای نقص عضو و استثنایی نیز می‌شود).

تبصره - برای دانش‌آموز مشمول که بدون ترک تحصیل از دوره‌ی روزانه و یا دوره‌ی بزرگسالان برابر مقررات این آیین‌نامه به مرکز آموزش از راه دور انتقال می‌یابد، در صورتی که اشتغال به تحصیل وی قبلاً به نظام وظیفه اعلام شده باشد، نیازی به اخذ معافیت تحصیلی مجدد نیست.

ماده ۲۵- مدیر مرکز آموزشی موظف است مراتب ترک تحصیل و فراغت از تحصیل دانش‌آموزان مشمول خود را برابر مقررات از طریق اداره‌ی آموزش و پرورش متبوع به حوزه‌های نظام وظیفه اعلام کند.

ماده ۲۶- دانش‌آموزان اتباع خارجی که برابر مقررات در مراکز آموزش از راه دور ایرانی تحصیل می‌کنند، مشمول قانون وظیفه عمومی نمی‌باشند.

انتقال و سایر موارد ثبت‌نام

ماده ۲۷- انتقال دانش‌آموز در طول نیم سال یا دوره‌ی تابستانی از یک مرکز آموزش از راه دور به یکی دیگر از مراکز آموزش از راه دور با موافقت اداره‌ی آموزش و پرورش مقصد و حداکثر تا یک ماه قبل از شروع امتحانات پایانی هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی بلامانع است. در این صورت مدارک، پرونده‌ی تحصیلی و نمرات مربوط به آزمون‌های طول نیم سال یا دوره‌ی تابستانی دانش‌آموز باید پس از تأیید مرکز آموزشی مبدأ (امضای مدیر و مهر)، به موقع و قبل از شروع امتحانات پایانی به مرکز آموزشی مقصد ارسال شود. انتقال دانش‌آموز در محدوده یک منطقه آموزشی با هماهنگی مرکز آموزشی مبدأ و مقصد با رعایت مقررات در زمان‌های تعیین شده بلامانع است.

ماده ۲۸- نمرات کلیه درس‌های کارنامه قبولی دانش‌آموز پایه‌ی اول روزانه (آخرین کارنامه) که به مرکز آموزش از راه دور منتقل می‌شود به عنوان نمره‌ی قبولی از وی پذیرفته می‌شود.

ماده ۲۹- نمرات درس‌های قبولی کارنامه مردودی دانش‌آموز پایه‌ی اول (آخرین کارنامه)، همچنین نمرات درس‌های قبولی دانش‌آموزان پایه‌های دوم و سوم روزانه و نیز نمرات درس‌های قبولی دانش‌آموزان واحدهای آموزشی بزرگسالان در صورت انتقال به مرکز آموزش از راه دور از آنان به عنوان نمره‌ی قبولی پذیرفته می‌شود.

ماده ۳۰- دانش‌آموز مرکز آموزش از راه دور متقاضی ورود به پایه‌های دوم یا سوم دوره‌ی روزانه، در صورتی که کلیه درس‌های پایه اول یا پایه‌های اول و دوم را برابر جدول درس‌های دوره‌ی روزانه قبل از آغاز هر سال تحصیلی با موفقیت گذرانده باشد با رعایت شرط سنی و سایر ضوابط می‌تواند به دوره‌ی روزانه منتقل شود.

این قبیل افراد پس از انتقال به دوره‌ی روزانه موظف اند کلیه درس‌های پایه‌ی تحصیلی مربوط را انتخاب کنند و چنانچه برخی از درس‌های این پایه را در مرکز آموزش از راه دور گذرانده باشند، آن درس‌ها از آنان پذیرفته نمی‌شود.

ماده ۳۱- دانش‌آموز مرکز آموزش از راه دور که متقاضی انتقال به دوره‌ی بزرگسالان و یا تحصیل به صورت داوطلب آزاد است، چنانچه قبل از آغاز هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی برابر ضوابط، دارای شرایط ثبت‌نام در واحد آموزشی بزرگسالان

یا ثبت نام به صورت داوطلب آزاد باشد انتقال وی با ارائه آخرین کارنامه تحصیلی بلامانع است. در این حالت درس‌هایی را که در مرکز آموزش از راه دور گذرانده است از وی پذیرفته می‌شود.

ماده ۳۲- مدیر مرکز آموزش از راه دور باید کلیه مدارک دانش‌آموزانی را که با گواهی موقت ثبت نام کرده است، حداکثر تا دو هفته پس از شروع هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی به صورت مکتوب از محل تحصیل قبلی وی درخواست کند. مدیر مرکز آموزشی مبدأ بلافاصله پس از وصول درخواست، باید کلیه مدارک تحصیلی دانش‌آموز منتقل شده را برابر مقررات به مرکز آموزش از راه دور مقصد ارسال کند.

ماده ۳۳- چنانچه مدارک تحصیلی دانش‌آموز در موعد مقرر در مرکز آموزشی مقصد کامل نشود و به تبع آن برای دانش‌آموز حقی ایجاد و یا حقی از وی تضييع شود، مسئولیت ناشی از آن حسب مورد به عهده مدیران واحدهای آموزشی مبدأ یا مقصد می‌باشد.

ماده ۳۴- مدیر مرکز آموزشی باید در اولین فرصت پرونده‌ی تحصیلی تمامی دانش‌آموزان از جمله دانش‌آموزان جدید را مورد رسیدگی قرار دهد و در صورت مشاهده نقص پرونده حداکثر تا یک ماه پس از شروع هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی در صدد رفع نقص برآید و چنانچه دانش‌آموزی برخلاف مقررات به یک رشته تحصیلی هدایت شده و یا در درس‌هایی قبول اعلام شده باشد، نسبت به تعیین وضعیت استحقاقی وی اقدام کند. چنانچه بعد از موعد مذکور موارد نقص پرونده مشاهده شود، لازم است پرونده‌ی دانش‌آموز مربوط، برابر مقررات جهت اقدام بعدی به اداره‌ی آموزش و پرورش ذی ربط ارسال شود.

ماده ۳۵- دفتر آمار دانش‌آموزان حداکثر یک ماه پس از شروع هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی باید تکمیل و توسط مدیر مرکز آموزشی و با نظارت اداره‌ی آموزش و پرورش مربوط برابر مقررات مسدود شود.

فصل چهارم - ضوابط سنجش و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان

توضیح- برابر بند یک مصوبه جلسه ۸۴۹ " امتحانات پایانی هر نیمسال و دوره تابستانی دوره‌های تحصیلی راهنمایی، متوسطه و پیش دانشگاهی مدارس آموزش از راه دور از سوی اداره آموزش و پرورش مناطق در مدارس دولتی برگزار می‌شود و دانش‌آموزان مدارس آموزش از راه دور به صورت میهمان در امتحانات مربوط شرکت می‌کنند. اوراق امتحانی توسط معلمان مدرسه محل برگزاری، تصحیح و نمرات جهت صدور کارنامه به مدرسه آموزش از راه دور مبدأ تحویل می‌شود."

کلیه مواد و تبصره‌های ذیل مرتبط با این موضوع با رعایت مفاد این مصوبه قابل اجرا می‌باشد.

ماده ۳۶- ارزشیابی، داوری و قضاوت در مورد آموخته‌ها و سنجش تغییر رفتار دانش‌آموز در جهت نیل به هدف‌های آموزشی و پرورشی است که از طریق سنجش و اندازه‌گیری حاصل می‌شود. ارزشیابی بخش جدایی‌ناپذیر فرآیند یاددهی - یادگیری است و در موقعیت‌های مختلف و متعدد انجام می‌گیرد.

ماده ۳۷- ارزشیابی از آموخته‌های دانش‌آموز در هر درس به سه صورت ورودی، تکوینی و پایانی و با اهداف مشخص شده‌ی ذیل به عمل می‌آید:

الف - ارزشیابی ورودی (آغازین): به منظور آگاهی از توانایی‌ها و آمادگی‌های قبلی دانش‌آموز برای شروع مناسب فرآیند یاددهی - یادگیری و جبران نارسایی‌ها و کاستی‌های احتمالی دانش‌آموز توسط معلمان انجام می‌گیرد.

ب - ارزشیابی تکوینی (مستمر): به منظور تقویت اعتماد به نفس، تحکیم آموخته‌های دانش‌آموز، آگاهی معلمان از نقاط قوت و ضعف درسی و نحوه‌ی عملکرد دانش‌آموز در فرآیند یاددهی - یادگیری و پرورش روحیه تحقیق، تفکر، تلاش، ابتکار و فعالیت‌های گروهی، تدارک بازخورد مناسب به معلمان، دانش‌آموزان، و اتخاذ روش‌های مناسب به منظور بهبود فرآیند یاددهی - یادگیری انجام می‌شود.

ج - ارزشیابی پایانی (تراکمی): به منظور حصول اطمینان از میزان تحقق هدف‌های آموزشی و پرورشی و حصول اطمینان لازم برای احراز شرایط قبولی در هر درس انجام می‌گیرد.

ماده ۳۸- ارزشیابی تکوینی به صورت مستمر از نحوه‌ی مشارکت دانش‌آموز در فعالیت‌های یاددهی - یادگیری و به شیوه‌های گوناگون و با تکیه بر آزمون‌های کتبی، شفاهی، عملی، بررسی تکالیف فردی و گروهی، فهرست‌وارسی مشاهده‌ی رفتار، میزان فعالیت، تلاش، ابتکار و خلاقیت و... انجام می‌گیرد. درس‌های غیرحضوری شاخه‌ی فنی و حرفه‌ای نمره‌ی مستمر ندارد و نمره‌ی مستمر درس‌های نیمه‌حضوری با توجه به میزان حضور در کلاس توسط معلم مربوط تعیین و منظور می‌شود.

ماده ۳۹- ارزشیابی پایانی در پایان هر نیم سال تحصیلی یا دوره‌ی تابستانی از تمام محتوای مواد درسی انجام می‌شود.

ماده ۴۰- ارزشیابی از درس‌ها به صورت تدریس و مستقل است و شرایط قبولی در یک ماده‌ی درسی ارتباطی به سایر درس‌ها ندارد.

تبصره ۱- در شاخه‌ی کاردانش ارزشیابی پایانی هر استاندارد مهارت در دو بخش نظری و عملی از کلیه محتوای آن استاندارد (درس‌های مهارتی) توسط یا با نظارت دستگاه متولی مربوط به عمل می‌آید و قبولی در هر دو بخش آن منجر به صدور گواهینامه استاندارد مهارت مربوط توسط دستگاه ذی ربط می‌شود.

تبصره ۲- در شاخه‌ی کاردانش، ارزشیابی پایانی هر استاندارد مهارت (درس‌های مهارتی) پس از اتمام آموزش آن در دو بخش نظری و عملی از کلیه محتوای آن استاندارد یا درس مهارتی توسط یا با نظارت دستگاه متولی مربوط بعمل می‌آید. چنانچه دانش‌آموزی از یکی از بخش‌های نظری یا عملی استانداردهای مهارتی (درس‌های مهارتی) نمره‌ی قبولی کسب کند، این نمره تا اخذ نمره‌ی قبولی از بخش دیگر معتبر خواهد بود.

ماده ۴۱- ارزشیابی درس‌های انتخابی به صورت مستمر از مجموعه‌ی فعالیت‌های دانش‌آموز در طول هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی انجام می‌شود و ارزشیابی پایانی ندارد و لازم است نمرات دانش‌آموز در این درس‌ها یک هفته قبل از شروع امتحان پایان نیم سال یا دوره‌ی تابستانی به دفتر مرکز آموزشی تحویل شود. درس تربیت بدنی در مرکز آموزش از راه دور به صورت کاملاً حضوری و مطابق با ساعات آموزش این درس در دوره‌ی روزانه ارائه می‌شود.

تبصره ۱- دانش‌آموز مرکز آموزش از راه دور در صورت تمایل می‌تواند به جای درس‌های تربیت بدنی و درس‌های انتخابی از درس‌های سایر رشته‌ها با رعایت پیش‌نیاز و سایر ضوابط (مشروط به آنکه امتحانات نهایی جزء درس‌ها نباشد) درس‌هایی را انتخاب کند و بگذراند. نصاب قبولی و شیوه ارزشیابی از این درس‌ها همانند ضوابط درس‌های مذکور در رشته مربوط می‌باشد.

تبصره ۲- دانش‌آموز مرکز آموزش از راه دور از گذراندن بخش عملی درس آمادگی دفاعی معاف بوده و نمره‌ی بخش نظری به عنوان نمره‌ی این درس منظور خواهد شد.

ماده ۴۲- برنامه‌ی امتحانات پایانی غیرنهایی نیم سال اول، نیم سال دوم و دوره‌ی تابستانی توسط مرکز آموزشی ذی ربط با عنایت به تقویم اجرایی تنظیم و اجرای امتحانات با همکاری مشترک کارکنان آموزشی و اداری مرکز آموزشی و زیر نظر مدیر انجام می‌شود. برنامه‌ی امتحانات داخلی باید توسط مرکز آموزشی تنظیم و قبل از شروع هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی اعلام شود. طرح سؤال‌ها (به جز امتحانات نهایی و هماهنگ) برعهده‌ی معلمان مربوط می‌باشد.

تبصره ۱- اداره کل آموزش و پرورش استان و اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان / منطقه / ناحیه می‌تواند در امتحانات پایان نیم سال یا دوره‌ی تابستانی، برای یک یا دو ماده درسی سؤالات هماهنگ طرح کند تا برابر ضوابط برگزار شود.

تبصره ۲- در شاخه‌ی کاردانش برنامه‌ی امتحانات پایانی استانداردهای مهارت توسط اداره کل آموزش و پرورش استان با همکاری دستگاه متولی مربوط تنظیم و امتحانات (نهایی یا هماهنگ) با نظارت یا توسط دستگاه متولی استاندارد مهارت براساس موافقت‌نامه همکاری بین وزارت آموزش و پرورش و دستگاه مربوط انجام خواهد شد.

ماده ۴۳- اوراق امتحانات پایانی غیرنهایی نیم سالهای اول و دوم و دوره‌ی تابستانی باید توسط معلم مربوط زیر نظر مدیر مرکز آموزشی در محل مرکز آموزشی تصحیح شود.

تبصره ۱- مدیر مرکز آموزشی می‌تواند با مسئولیت خود اوراق امتحانی را جهت تصحیح در خارج از محل مرکز آموزشی، در اختیار معلمان قرار دهد.

تبصره ۲- چنانچه معلم مربوط ظرف مدت ۵ روز پس از انجام امتحان هر درس اوراق امتحانی را به هر علتی تصحیح نکند، مدیر مرکز آموزشی ضمن گزارش موضوع به اداره‌ی آموزش و پرورش متبوع باید به تشخیص خود اوراق امتحانی را جهت تصحیح در اختیار یکی از معلمان واجد شرایط قرار دهد.

تبصره ۳- در صورت انتقال معلم، اوراق امتحانات داخلی دانش‌آموزان بنابه تشخیص مدیر توسط یکی از معلمان رشته مربوط تصحیح می‌شود.

ماده ۴۴- نمرات ارزشیابی تکوینی دو هفته قبل از شروع امتحانات پایانی و نمرات ارزشیابی پایانی حداکثر یک هفته بعد از انجام امتحانات هر درس در آن نیم سال یا دوره‌ی تابستانی باید توسط معلم مربوط بدون خدشه و قلم‌خوردگی در برگ ریزنمرات ثبت و پس از امضا و درج تاریخ تحویل دفتر مرکز آموزشی شود.

تبصره - نمرات ارزشیابی مستمر باید در طول هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی و قبل از امتحانات پایانی به اطلاع دانش‌آموز برسد.

ماده ۴۵- امتحانات پایانی نیم سال اول و دوم و دوره‌ی تابستانی درس‌هایی از پایه سوم متوسطه به صورت امتحان نهایی با برنامه امتحانی و سؤال‌های هماهنگ که به وسیله اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی تهیه و طرح می‌شود، زیر نظر سازمان آموزش و پرورش استان و به وسیله عوامل اجرایی امتحانی که از طرف اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان / منطقه / ناحیه مربوط معین می‌شود، برگزار خواهد شد.

تبصره ۱- مؤسسه آموزش از راه دور موظف است برنامه‌ی امتحانات نهایی و هماهنگ را با هماهنگی اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی قبل از آغاز هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی تنظیم و ابلاغ می‌کند.

تبصره ۲- مؤسسه آموزش از راه دور ملزم به همکاری با اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی می‌باشد.

تبصره ۳- معلمي که درس‌های مربوط به امتحانات نهايي را تدریس می‌کند، موظف است حداکثر دو روز پس از برگزاری امتحان درس مربوط، با تشخیص و برابر ابلاغی که از طرف اداره‌ی آموزش و پرورش منطقه صادر می‌شود، به حوزه‌های تصحیح مراجعه و حداقل به تعداد دانش‌آموزان خود نسبت به تصحیح اوراق امتحانی همان درس با دریافت حق‌الزحمه اقدام کند. در صورتی که معلمي نسبت به تصحیح اوراق اقدام نکند، موضوع از سوی رئیس حوزه تصحیح مربوط به اداره‌ی آموزش و پرورش محل گزارش تا برابر مقررات با وی رفتار شود.

تبصره ۴- نمرات امتحانات نهايي حداکثر یک هفته پس از برگزاری آخرین امتحان باید از سوی رئیس حوزه‌ی تصحیح به وسیله‌ی اداره‌ی آموزش و پرورش منطقه به مرکز آموزشی محل تحصیل دانش‌آموز اعلام شود.

تبصره ۵- سؤال‌های امتحانات نهايي در مواد درسی عربی (۳)، زبان خارجی (۳)، تعلیمات دینی و قرآن (۳) برای دانش‌آموزان ناشنوا توسط اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی و با مشارکت و همکاری سازمان آموزش و پرورش استثنایی و با استفاده از دبیران واجد شرایط به صورت ویژه طراحی و بر اساس برنامه‌ریزی اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی در اختیار حوزه‌های امتحانی آنان قرار خواهد گرفت.

ماده ۴۶- مدیر مرکز آموزشی موظف است فهرست مشخصات دانش‌آموزان واجد شرایط را با قید مواد درسی که باید به صورت امتحان نهايي بگذرانند به همراه نمرات ارزشیابی تکوینی هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی آن درس‌ها مطابق دستورالعمل اجرایی که از سوی اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی اعلام می‌شود، تنظیم کند و تا یک هفته قبل از شروع امتحانات نهايي هر نیم سال و یا دوره‌ی تابستانی به اداره‌ی آموزش و پرورش منطقه تحویل دهد.

تبصره ۱- مدیر واحد آموزشی شاخه‌ی کاردانش که در آن واحد آموزشی استاندارد مهارت آموزش داده می‌شود، موظف است فهرست مشخصات دانش‌آموزان واجد شرایط را با قید عنوان استاندارد مهارت مطابق برگ‌های نمونه تنظیم و حداکثر یک ماه قبل از پایان آموزش آن استاندارد مهارت به اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان / منطقه / ناحیه تحویل دهد. اداره‌ی آموزش و پرورش نیز باید درخواست‌های مربوط به انجام آزمون‌های مهارت را حداکثر بیست روز قبل از پایان آموزش مهارت به اداره‌ی کل آموزش و پرورش استان ارسال کند و سازمان آموزش و پرورش استان هم باید حداکثر ده روز قبل از اتمام آموزش مهارت، فهرست مشخصات دانش‌آموزان را به دستگاه متولی استاندارد مهارت ارسال کند.

تبصره ۲- امتحانات عملی غیرکتابی و کارگاهی درس‌های غیرنهایی توسط مرکز آموزشی و درس‌های نهايي توسط افراد واجد شرایطی که از سوی اداره‌ی آموزش و پرورش انتخاب می‌شوند، قبل از برگزاری امتحانات کتابی و در مرکز آموزشی برگزار می‌شود.

ماده ۴۷- نمره‌ی هر یک از امتحانات پایانی و ارزشیابی‌های مستمر دانش‌آموز در هر درس از صفر تا بیست است.

تبصره - در شاخه‌ی کاردانش، نمرات ارزشیابی استاندارد مهارت (درس‌های مهارتی) قبل از ثبت به تفکیک بخش نظری و عملی بر مبنای صفر تا بیست محاسبه می‌شود.

ماده ۴۸- نمره‌ی هر درس در هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی از مجموع نمره‌ی ارزشیابی مستمر با ضریب یک و نمره‌ی ارزشیابی پایانی با ضریب چهار به شرح جدول زیر به دست می‌آید.

نمره‌ی ارزشیابی مستمر	نمره‌ی ارزشیابی پایانی	نمره‌ی درس
ضریب ۱	ضریب ۴	مجموع نمرات ارزشیابی‌ها با ضریب تقسیم بر پنج

تبصره ۱- برای درس‌های غیرحضورى شاخه‌ی فنی و حرفه‌ای و همچنین استاندارد مهارت در شاخه‌ی کاردانش نمره‌ی ارزشیابی پایانی (بر مبنای صفر تا بیست) به عنوان نمره‌ی درس منظور می‌شود.

تبصره ۲- نمره‌ی درس‌هایی که صرفاً ناظر بر فعالیت ضمن نیم سال یا دوره‌ی تابستانی دانش‌آموز است و ارزشیابی پایانی ندارد بر مبنای ارزشیابی مستمر از فعالیت دانش‌آموز توسط معلم مربوط تعیین می‌شود.

تبصره ۳- در محاسبه‌ی نمره‌ی درس با ضرایب فوق‌الذکر عدد اعشاری نمرات به شرح ذیل تغییر می‌یابد و در برگ ریزنمرات ثبت و محاسبه می‌شود:

۱- کمتر از ۰/۲۵ به ۰/۲۵

۲- از ۰/۲۶ تا ۰/۴۹ به ۰/۵۰

۳- از ۰/۵۱ تا ۰/۷۴ به ۰/۷۵

۴- از ۰/۷۶ تا ۰/۹۹ به یک

ماده ۴۹- برای سنجش مهارت عملی، آزمون عملی و برای سنجش مهارت گفتاری آزمون شفاهی بعمل می‌آید.

ماده ۵۰- نظارت بر برگزاری امتحانات داخل و خارج از کشور برعهده‌ی وزارت آموزش و پرورش می‌باشد.

در امتحانات داخلی اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان / منطقه / ناحیه، اداره کل آموزش و پرورش استان و مؤسسه آموزش از راه دور و در امتحانات داخلی و نهايي اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی در صورت لزوم می‌توانند

اوراق امتحانی تصحیح شده را توسط معلمان مربوط بررسی و مورد بازبینی قرار دهند. در صورتی که در بررسی اوراق، نمره‌ی دانش‌آموزی تغییر یابد، آخرین نمره ملاک عمل خواهد بود و موضوع باید به صورت کتبی به اطلاع معلم و دانش‌آموز مربوط برسد.

تبصره - در صورتی که بازبینی اوراق امتحانات پایان نوبت اول پس از فروردین‌ماه و اوراق امتحانات پایان نیم سال دوم و دوره‌ی تابستانی هر سال پس از آبان‌ماه انجام شود و نمره‌ی دانش‌آموزی تغییر یابد مراتب برای تصمیم‌گیری به کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش ارجاع می‌شود.

ماده ۵۱ - مسئولیت حسن اجرای امتحانات داخلی و اعلام به موقع نتایج برعهده‌ی مدیر مرکز آموزشی است.

ماده ۵۲ - نتیجه‌ی امتحانات حداکثر تا دو هفته پس از پایان هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی به صورت کتبی توسط مدیر مرکز آموزشی به دانش‌آموز یا نماینده قانونی وی اعلام می‌شود.

ماده ۵۳ - مهلت اعتراض به نمرات امتحانات پایانی هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی (اعم از نهایی و غیرنهایی) حداکثر ۵ روز پس از اعلام نتیجه‌ی امتحانات آن نیم سال یا دوره‌ی تابستانی می‌باشد. در امتحانات داخلی مدیر مرکز آموزشی موظف است اوراق امتحانی معترضان را جهت تجدیدنظر در اختیار مصحح مربوط و یا به تشخیص خود، در اختیار مصحح مربوط و یک نفر دیگر از معلمان همان درس قرار دهد. نمره‌ی ورقه‌ی تجدیدنظر شده با امضای مصحح مربوط و یا مصحح مربوط و تجدیدنظرکننده حسب مورد تعیین می‌شود. در صورت اختلاف نظر، رای معلم سوم واجد شرط قطعی و لازم‌الاجراست. در امتحانات نهایی رئیس حوزه تصحیح موظف است اوراق امتحانی معترضان را جهت تجدیدنظر در اختیار یک نفر از معلمان همان درس (غیر از مصححین اول و دوم) قرار دهد و نمره‌ی وی ملاک عمل خواهد بود و در هر صورت باید حداکثر ظرف مدت ۵ روز پس از پایان مهلت اعتراض، نتیجه به اطلاع معترضان برسد.

تبصره - نمرات درس‌های عملی (غیرکتبی) و کارگاهی و بخش عملی استاندارد مهارت و درس‌های شفاهی قابل اعتراض و تجدیدنظر نمی‌باشد و نمره‌ی اعلام شده قطعی است.

ماده ۵۴ - اوراق امتحانات پایانی نیم سال اول و دوم و دوره‌ی تابستانی درس‌های غیرنهایی به مدت شش ماه در مرکز آموزشی و اوراق امتحانات نهایی به مدت یک سال در محلی که اداره‌ی آموزش و پرورش منطقه تعیین می‌کند، نگه داری و سپس برابر مقررات امحاء می‌شود، ولی فهرست دست‌نویس ریزنمرات معلمان، دفتر امتحانات، برگ ریزنمرات قبول‌شدگان امتحان نهایی، صحافی و جزء اسناد و مدارک تحصیلی محسوب و به طور دائم در مرکز آموزشی و اداره‌ی مربوط حسب مورد نگه داری می‌شود.

تبصره ۱- در شاخه‌ی کاردانش فهرست مشخصات و ریزنمرات ارزشیابی پایانی استاندارد های مهارت (درس‌های مهارتی) پس از تأیید دستگاه متولی استاندارد مهارت در هر سال تحصیلی همانند ریزنمرات سایر درس‌ها در دو نسخه صحافی شده که یک نسخه در اداره‌ی منطقه و یک نسخه در مرکز آموزشی به طور دائم نگه داری می‌شود.

تبصره ۲- در شاخه‌ی کاردانش ثبت نمرات آن دسته از گواهینامه‌های مهارتی که دانش‌آموز رأساً نسبت به ارائه آنان اقدام می‌کند، منوط به دریافت تأییدیه گواهینامه مهارت از دستگاه متولی مربوط خواهد بود. تأییدیه‌های مذکور باید صحافی و در مرکز آموزشی بطور دائم نگه داری شود.

ماده ۵۵ - در هر نیم سال تحصیلی به هر دانش‌آموز براساس رعایت موازین اسلامی، رفتار، اخلاق، رعایت مقررات مرکز آموزشی و حفظ اموال آن و گزارش رسیده از سوی معلمان و مربیان و با رعایت مقررات انضباطی توسط مدیر و معاون یا معاونان مرکز آموزشی یک نمره‌ی انضباط تعیین و در برگ ریزنمرات مربوط ثبت و با امضای مدیر تسلیم دفتر مرکز آموزشی می‌شود.

تبصره ۱- نمره‌ی انضباط در احتساب معدل هر نیم سال معادل یک واحد درسی منظور می‌شود. همچنین برای محاسبه‌ی معدل کل به تعداد نیم سالهای تحصیلی دانش‌آموز نمرات انضباط وی لحاظ می‌شود.

تبصره ۲- تعداد واحدهای انضباط در محاسبه‌ی ۹۶ واحد درسی در نظر گرفته نمی‌شود.

تبصره ۳- در دوره‌ی تابستانی نمره‌ی انضباط منظور نمی‌شود.

ماده ۵۶ - نمونه اسناد و مدارک تحصیلی دانش‌آموزان که توسط معاونت آموزش و پرورش نظری و مهارتی تهیه و به سازمان های آموزش و پرورش کشور ابلاغ شده است، در مراکز آموزش از راه دور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ماده ۵۷ - دفتر امتحانات در هر سال تحصیلی باید حداکثر تا پایان آبان ماه سال بعد تنظیم شود و توسط نماینده‌ای که از سوی اداره‌ی آموزش و پرورش تعیین می‌شود بررسی و پس از تأیید، مسدود شود.

ماده ۵۸ - چنانچه دانش‌آموزی در زمان برگزاری امتحانات کتبی پایانی یا قبل از آن دچار مشکل و سانحه‌ای شود که قادر به نوشتن نباشد می‌تواند از منشی معتمدی که از طرف مدیر مرکز آموزشی برای امتحانات غیرنهایی و رئیس حوزه‌ی اجرا برای امتحانات نهایی تعیین می‌شود، استفاده کند.

ماده ۵۹ - برای دانش آموز دارای نقص عضو و یا بیماری مؤثر مانع بر شرکت وی در امتحانات کتبی، شفاهی و عملی، مدیر مرکز آموزشی یا رئیس حوزه‌ی اجرا تسهیلاتی متناسب با نقص عضو و یا بیماری او فراهم می‌کند. در صورت لزوم از امتحانات آن بخش از درس که از نظر جسمی قادر به انجام آن نمی‌باشد، معاف می‌شود و سهم نمره‌ی مربوط به این بخش به سایر بخشها اضافه می‌شود.

تبصره ۱- برای دانش آموز موضوع این ماده که درس تربیت بدنی را انتخاب کرده است باید امتحان عملی متناسب با توانایی جسمی وی توسط معلم مربوط و برابر شیوه‌نامه‌ای که توسط معاونت تربیت بدنی و تندرستی تهیه و ابلاغ شده است، انجام شود.

تبصره ۲- دانش‌آموزان شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش که به دلیل نقص عضو قادر به انجام فعالیت عملی درس‌های تخصصی رشته مربوط نیستند، ملزم به تغییر رشته برابر ضوابط می‌باشند.

ماده ۶۰- دانش‌آموزان اقلیت‌های دینی مذکور در قانون اساسی برابر شیوه‌نامه‌های وزارت آموزش و پرورش در امتحان تعلیمات دینی خاص خود شرکت خواهند کرد و نمره‌ی این درس جایگزین نمره‌ی درس «تعلیمات دینی و قرآن» می‌شود. ضمن اینکه در صورت تمایل دانش‌آموز به شرکت در امتحان تعلیمات دینی منعی برای شرکت وی نخواهد بود.

ماده ۶۱ - با متخلف یا متخلفان در امتحانات داخلی و نهایی برابر آیین‌نامه‌ی تخلفات امتحانی و قانون رسیدگی به تخلفات اداری و سایر قوانین مربوط حسب مورد رفتار خواهد شد.

ماده ۶۲ - دانش‌آموزی در هر یک از درس‌ها (اعم از نهایی و غیرنهایی) قبول شناخته می‌شود که نمره‌ی درس وی کمتر از نصاب قبولی آن درس نباشد.

تبصره - نصاب قبولی در هر درس نمره‌ی ۱۰ و در درس‌های کارگاهی، آزمایشگاهی و علمیات میدانی و برخی از درس‌های اختصاصی شاخه‌ی فنی و حرفه‌ای ۱۲ است (غناوین درس‌های اختصاصی توسط دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش تعیین و از سوی معاونت آموزش و پرورش نظری و مهارتی اعلام می‌شود) و در شاخه‌ی کاردانش نصاب قبولی در استاندارد مهارت در بخش نظری و عملی توسط دستگاه متولی استاندارد مهارت تعیین می‌شود.

ماده ۶۳ - چنانچه دانش‌آموزی در امتحانات پایان نیم سال و یا دوره‌ی تابستانی یک یا چند درس (اعم از نهایی یا غیرنهایی) غیبت غیرموجه داشته باشد، نمره‌ی ارزشیابی پایانی او در آن نیم سال یا دوره‌ی تابستانی در آن درس صفر محسوب می‌شود و در چنین مواردی کلمه‌ی غایب (غ) به جای نمره‌ی ارزشیابی پایانی قید شده لیکن در محاسبات کلمه غایب به منزله صفر خواهد بود. و نمره‌ی درس یا درس‌های موردنظر با لحاظ نمودن نمره‌ی مستمر محاسبه خواهد شد.

ماده ۶۴ - اگر دانش‌آموزی در امتحانات پایان نیم سال و یا دوره‌ی تابستانی یک یا چند درس غیرنهایی با عذر موجه غایب باشد، در صورت درخواست دانش‌آموز مدیر مرکز آموزشی مجاز است حداکثر تا دو هفته پس از آخرین امتحان از درس یا درس‌های مربوط با رعایت ضوابط مربوط امتحان بعمل آورد و در غیر این صورت آن درس یا درس‌ها از واحدهای انتخابی دانش‌آموز حذف می‌شود.

تبصره - در درس‌هایی که امتحان آنان به صورت هماهنگ برگزار می‌شود سوال دانش‌آموزان مشمول این ماده به صورت هماهنگ خواهد بود.

ماده ۶۵ - چنانچه دانش‌آموزی در امتحانات نهایی غیبت موجه داشته باشد آن درس از درس‌های آن نیم سال یا دوره‌ی تابستانی وی حذف می‌شود و باید با رعایت سایر شرایط مجدداً آن درس یا درس‌ها را انتخاب کند و به صورت نهایی امتحان دهد.

ماده ۶۶- اگر دانش‌آموزی در نیم سال تحصیلی یا دوره‌ی تابستانی با هر دلیل موجه نمره‌ی ارزشیابی مستمر نداشته باشد، نمره‌ی ارزشیابی پایانی وی (به استثنای درس‌های موضوع تبصره دو ماده ۴۹) جایگزین نمره‌ی ارزشیابی مستمر می‌شود و این نمره توسط معلم مربوط در برگ ریزنمرات ثبت می‌شود.

ماده ۶۷ - تشخیص غیبت موجه براساس دلایل و مدارک ارائه شده از طرف دانش‌آموز در امتحانات داخلی با شورای مرکز آموزشی و در امتحانات هماهنگ با کمیسیون خاص اداره‌ی آموزش و پرورش مربوط و در امتحانات نهایی با رئیس حوزه‌ی اجرا پس از هماهنگی با مدیر مرکز آموزشی خواهد بود.

ماده ۶۸ - برای محاسبه معدل دانش‌آموز در هر نیم سال، تعداد واحدهای هر درس در نمره‌ی آن درس ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضرب‌های به دست آمده بر تعداد کل واحدهایی که دانش‌آموز در آن نیم سال برای آنان نمره (اعم از قبولی یا مردودی) دریافت داشته است، تقسیم می‌شود و برای دوره‌ی تابستانی معدل‌گیری انجام نمی‌شود.

تبصره - در هر نیم سال چنانچه معدل دانش‌آموزی کمتر از ۱۰ باشد مشروط شناخته می‌شود. مدیر مرکز آموزشی باید موضوع مشروط شدن را به صورت کتبی به اطلاع دانش‌آموز یا ولی او برساند و دانش‌آموزی که سه نیم سال مشروط شود حق استفاده از امکان تحصیل به صورت رایگان در مرکز آموزش از راه دور را ندارد.

ماده ۶۹ - دانش‌آموزی فارغ‌التحصیل شناخته می‌شود که:

الف) در کلیه واحدهای درسی دوره‌ی متوسطه در رشته مربوط (حداقل ۹۶ واحد درسی) قبول شده باشد.
ب) معدل کل وی حداقل ۱۰ باشد.

تبصره ۱ - چنانچه دانش‌آموز از کلیه درس‌های رشته مربوط نمره‌ی قبولی کسب کرده باشد و آخرین نمره‌ی درس وی در حداکثر دو عنوان درسی (اعم از نهایی و غیرنهایی) ۷ و بیشتر و معدل کل وی حداقل ۱۰ باشد نیز فارغ‌التحصیل شناخته خواهد شد. آن دسته از درس‌های شاخه‌ی فنی و حرفه‌ای که نصاب قبولی آن‌ها ۱۲ می‌باشد و همچنین استانداردهای مهارت (درس‌های مهارتی) و کارورزی شاخه‌ی کاردانش مشمول این تبصره نمی‌شود.

تبصره ۲ - علاوه بر مفاد تبصره یک چنانچه دانش‌آموز از درس‌هایی نمره‌ی کمتر از نصاب قبولی کسب کرده باشد ولی برابر مقررات از وی پذیرفته شده باشد و معدل کل وی حداقل ۱۰ باشد نیز فارغ‌التحصیل شناخته خواهد شد.

تبصره ۳ - در صورتی که دانش‌آموز شرط (الف) را احراز کند لیکن معدل کل وی کمتر از ۱۰ باشد می‌تواند به منظور تأمین شرط بند (ب) درس‌هایی را که نمره‌ی وی در آن‌ها کمتر از ۱۲ است در مرکز آموزش از راه‌دور انتخاب کند و امتحان دهد. چنانچه کمبود نمره‌ی دانش‌آموز، مربوط به درس‌های انتخابی باشد باید به جای آن‌ها از درس‌های سایر رشته‌ها انتخاب کند و امتحان دهد.

ماده ۷۰ - در پایان دوره‌ی متوسطه برای هر یک از فارغ‌التحصیلان براساس نمرات درس‌هایی که امتحان نهایی داده‌اند، معدل کتبی نهایی محاسبه و در مدارک تحصیلی آنان ثبت می‌شود. برای محاسبه معدل کتبی نهایی تعداد واحدهای هر یک از درس‌های نهایی در نمره‌ی پذیرفته شده‌ی امتحان نهایی آن درس ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضرب‌های بدست آمده بر تعداد واحدهای درس‌های نهایی تقسیم می‌شود.

ماده ۷۱ - برای محاسبه‌ی معدل کل نمرات هر دانش‌آموز در پایان دوره‌ی متوسطه، تعداد واحدهای هر درس در نمره‌ی پذیرفته شده‌ی آن درس ضرب می‌شود و مجموع حاصل ضرب‌های بدست آمده بر مجموع واحدهای این درس‌ها تقسیم می‌شود. در محاسبه معدل کل، نمرات و تعداد واحدهای مربوط به انضباط نیز لحاظ خواهد شد.

تبصره ۱ - چنانچه واحدهای درسی گذرانده شده‌ی دانش‌آموز یک یا چند واحد درسی مازاد بر حد مجاز واحدهای رشته مربوط باشد، درس‌های مازاد به عنوان جایگزین درس‌های انتخابی، معاف و اختیاری شاخه‌ی کاردانش از وی پذیرفته می‌شود، به نحوی که مجموع واحدهای پذیرفته شده‌ی دانش‌آموز ۹۶ واحد و یا حتی‌الامکان به ۹۶ واحد نزدیکتر باشد و مابقی درس‌های گذرانده شده‌ی مازاد بر درس‌های رشته مربوط، در محاسبه‌ی معدل کل دانش‌آموز منظور نمی‌شود.

تبصره ۲ - چنانچه دانش‌آموزان شاخه‌ی کاردانش علاوه بر گواهینامه‌های مهارتی رشته مربوط دارای گواهینامه‌های مهارتی دیگری باشند که مشخصات (عنوان گواهینامه مهارت، شماره استاندارد و مدت آموزش) آن‌ها در مجموعه فهرست رشته‌های مهارتی تعریف شده باشد، پذیرش آن‌ها جهت جایگزینی درس‌های اختیاری و کارورزی با موافقت مدیر مرکز آموزشی بلامانع است.

ماده ۷۲ - به دانش‌آموزی که موفق به گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره‌ی متوسطه در رشته مربوط (حداقل ۹۶ واحد درسی بدون احتساب نمرات انضباط) شود با رعایت سایر ضوابط گواهینامه پایان تحصیلات دوره‌ی متوسطه (دیپلم) اعطا می‌شود.

تبصره - نمونه گواهینامه پایان تحصیلات دوره‌ی متوسطه توسط مؤسسه آموزش از راه دور با هماهنگی اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی تهیه و پس از تأیید کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش به مناطق آموزشی کشور ابلاغ می‌شود.

ماده ۷۳ - دارندگان دیپلم نظام جدید و یا قدیم در صورت تمایل به اخذ دیپلم مجدد (در رشته غیر متناظر) در شاخه‌های نظری و یا کاردانش پس از تطبیق درس‌ها می‌توانند کسری درس‌های رشته مربوط را همراه دانش‌آموزان این مرکز انتخاب نموده و امتحان دهند و براساس این آیین‌نامه موفق به کسب گواهی‌نامه دیپلم در شاخه یا رشته دلخواه شوند.

تبصره - کارنامه و گواهینامه اینگونه دانش‌آموزان که موفق به اخذ گواهی‌نامه پایان تحصیلات دوره‌ی متوسطه می‌شوند، فاقد معدل خواهد بود.

ماده ۷۴ - چنانچه دانش‌آموزی «آموخته‌های خارج از مدرسه»^۵ مرتبط با رشته تحصیلی خود داشته باشد، می‌تواند حداقل یک ماه قبل از شروع امتحانات هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی تقاضانامه کتبی خود را به مدیر مرکز آموزشی ارائه کند تا در صورت موافقت در امتحانات آن نیم سال یا دوره‌ی تابستانی، درس‌های مربوط را امتحان دهد.
- شرایط قبولی در این درس‌ها مطابق این آیین‌نامه و بر مبنای صفر تا بیست نمره‌ی امتحان پایانی می‌باشد.

۱- تعریف آموخته‌های خارج از مدرسه: آن دسته از آموخته‌هایی می‌باشد که دانش‌آموز در خارج از مرکز آموزشی به طریقی که آموزش و پرورش اعلام می‌کند، می‌آموزد و از نظر محتوی مشابه یک یا تعدادی از درس‌های برنامه می‌باشد.

- حداکثر تعداد درس‌هایی که از این طریق می‌توان از دانش‌آموز پذیرفت، برای هر نیم سال ۲ عنوان درس و برای دوره‌ی تابستانی یک عنوان درس می‌باشد که در محاسبه حداقل و حداکثر واحدهای مجاز در هر نیم سال یا دوره‌ی تابستانی دخالت داده نمی‌شود، لیکن نمرات این درس‌ها در محاسبه معدل آن نیم سال منظور می‌شود.
- رعایت پیش‌نیاز درس در مورد انتخاب درس‌های موضوع این ماده الزامی است.
- درس‌های موضوع این ماده عبارتند از:

- الف) زبان انگلیسی
- ب) عربی
- ج) هنر
- د) تربیت بدنی
- هـ) کارگاه خوداتکایی
- و) مبانی کامپیوتر و انفورماتیک

فصل پنجم - شیوه هدایت تحصیلی دانش‌آموزان و ضوابط آن

ماده ۷۵- هدایت تحصیلی دانش‌آموز به شاخه‌ی / رشته‌های تحصیلی بر اساس استعداد و علاقه‌ی وی و به تناسب امکانات آموزشی مطابق با نمون برگ شماره‌ی یک هدایت تحصیلی و رعایت ضوابط ذیل انجام می‌شود:

۱-۷۵- رشته‌ی ریاضی فیزیک:

- ۱-۷۵-۱- مجموع سه نمره‌ی پذیرفته شده خرداد یا شهریور هر یک از درس‌های ریاضی و علوم تجربی در سه پایه در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی، بدون ضریب کمتر از ۳۰ نباشد.
- ۲-۷۵-۱- نمره‌ی درس ریاضی (۱) در دوره‌ی متوسطه حداقل ۱۲ باشد و درس فیزیک (۱) و آزمایشگاه را با موفقیت (کسب حداقل نمره‌ی ۱۰) گذرانده باشد.
- ۳-۷۵-۱- مجموع نمرات درس‌های مرتبط با رشته در دوره‌ی راهنمایی و پایه‌ی اول دوره‌ی متوسطه باید حداقل ۹۶ باشد و یا به عبارت دیگر معدل درس‌های مرتبط با رشته از ۱۲ کمتر نباشد.

۲-۷۵- رشته‌ی علوم تجربی:

- ۱-۷۵-۲- مجموع سه نمره‌ی پذیرفته شده خرداد یا شهریور هر یک از درس‌های ریاضی و علوم تجربی، در سه پایه در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی، بدون ضریب کمتر از ۳۰ نباشد.
- ۲-۷۵-۲- در دوره‌ی متوسطه درس‌های ریاضی (۱)، شیمی (۱) و آزمایشگاه و علوم زیستی و بهداشت را با موفقیت (کسب نمره‌ی حداقل ۱۰) گذرانده باشد و حداقل در یکی از سه درس مذکور نمره‌ی ۱۲ اخذ کرده باشد.
- ۳-۷۵-۲- مجموع نمرات درس‌های مرتبط با رشته در دوره‌ی راهنمایی و پایه اول دوره‌ی متوسطه باید حداقل ۱۰۸ باشد یا به عبارت دیگر معدل درس‌های مرتبط با رشته از ۱۲ کمتر نباشد.

۳-۷۵- رشته‌ی ادبیات و علوم انسانی:

- ۱-۷۵-۳- مجموع سه نمره‌ی پذیرفته شده خرداد یا شهریور، هر یک از درس‌های ادبیات فارسی (معدل درس‌های قرائت، املاء و انشاء فارسی) و عربی در سه پایه در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی، بدون ضریب کمتر از ۳۰ نباشد.
- ۲-۷۵-۳- در درس‌های ادبیات فارسی (۱)، زبان فارسی (۱)، عربی (۱) و مطالعات اجتماعی پایه اول متوسطه نمره‌ی حداقل ۱۰ را کسب کرده باشد و نمره‌ی درس ادبیات (معدل درس‌های ادبیات فارسی (۱) و زبان فارسی (۱)) حداقل ۱۲ باشد.

- ۳-۷۵-۳- مجموع نمرات درس‌های مرتبط با رشته در دوره‌ی راهنمایی و سال اول دوره‌ی متوسطه باید حداقل ۱۰۸ باشد یا به عبارت دیگر معدل درس‌های مرتبط با رشته از ۱۲ کمتر نباشد.

۴-۷۵- رشته‌ی علوم و معارف اسلامی:

- ۱-۷۵-۴- مجموع سه نمره‌ی پذیرفته شده خرداد یا شهریور، هر یک از درس‌های ادبیات فارسی (معدل درس‌های قرائت، املاء و انشاء فارسی) و عربی در سه پایه در دوره‌ی راهنمایی تحصیلی، بدون ضریب کمتر از ۳۰ نباشد.
- ۲-۷۵-۴- در درس‌های ادبیات فارسی (۱)، زبان فارسی (۱) (که معدل آن‌ها به‌عنوان نمره‌ی درس ادبیات در نمون برگ ثبت می‌شود)، عربی (۱) و تعلیمات دینی و قرآن (۱) نمره‌ی حداقل ۱۰ را کسب کرده باشد و حداقل در یکی از دو درس عربی (۱) یا تعلیمات دینی و قرآن (۱) نمره‌ی ۱۲ اخذ کرده باشد.
- ۳-۷۵-۴- مجموع نمرات درس‌های مرتبط با رشته در دوره‌ی راهنمایی و پایه اول دوره‌ی متوسطه باید حداقل ۱۰۸ باشد یا به عبارت دیگر معدل درس‌های مرتبط با رشته از ۱۲ کمتر نباشد.

۵-۷۵- شاخه‌ی فنی و حرفه‌ای:

- ۱-۷۵-۵- مجموع سه نمره‌ی پذیرفته شده خرداد یا شهریور هر یک از درس‌های ریاضی، علوم تجربی و حرفه و فن در سه پایه در دوره‌ی راهنمایی بدون ضریب کمتر از ۳۰ نباشد.

۷۵-۵-۲- در دوره‌ی متوسطه از درس ریاضی (۱) نمره‌ی حداقل ۱۰ و از درس کارگاه خوداتکایی نمره‌ی حداقل ۱۲ کسب کرده باشد. چنانچه نمره‌ی درس کارگاه خوداتکایی دانش‌آموز کمتر از ۱۲ باشد، در هدایت تحصیلی منظور نمی‌شود.

۷۵-۵-۳- مجموع نمرات درس‌های مرتبط با شاخه‌ی در دوره‌ی راهنمایی و پایه اول دوره‌ی متوسطه باید حداقل ۱۳۲ باشد و در صورت عدم انتخاب یا حذف درس کارگاه خوداتکایی حداقل ۱۲۰ باشد یا به عبارت دیگر معدل درس‌های مرتبط با شاخه از ۱۲ کمتر نباشد.

۶-۷۵- شاخه‌ی کار دانش:

۷۵-۶-۱- مجموع سه نمره‌ی پذیرفته شده خرداد و یا شهریور هر یک از درس‌های حرفه و فن و هنر، در سه پایه در دوره‌ی راهنمایی بدون ضریب کمتر از ۳۰ نباشد.

۷۵-۶-۲- در دوره‌ی متوسطه از درس کارگاه خوداتکایی نمره‌ی حداقل ۱۰ کسب کرده باشد. چنانچه نمره‌ی درس کارگاه خوداتکایی دانش‌آموز کمتر از ۱۰ باشد در هدایت تحصیلی منظور نمی‌شود.

۷۵-۶-۳- مجموع نمرات درس‌های مرتبط با شاخه در دوره‌ی راهنمایی و پایه اول متوسطه دانش‌آموز در صورت انتخاب درس کارگاه خوداتکایی حداقل ۷۰ و در صورت عدم انتخاب یا حذف درس کارگاه خوداتکایی حداقل ۶۰ باشد یا به عبارت دیگر معدل درس‌های مرتبط با شاخه از ۱۰ کمتر نباشد.

۷۵-۶-۴- دانش‌آموز برای ورود به برخی از رشته‌های مهارتی در شاخه‌ی کار دانش علاوه بر احراز شرایط مذکور باید ضوابط خاص رشته (در محدوده درس‌های سال اول) را که معاونت آموزش و پرورش نظری و مهارتی تعیین می‌کند، کسب کند.

تبصره ۱- نمرات دوره‌ی راهنمایی دانش‌آموزی که به دلایل موجه نظیر: شرکت در امتحانات جامع دوره‌ی راهنمایی، شرکت در امتحان تعیین پایه (موضوع ماده هفتاد آئین‌نامه آموزشی دوره‌ی سه ساله متوسطه روزانه)، تحصیل در مدارس غیرایرانی خارج از کشور، و بروز حوادثی از قبیل، سیل، زلزله، جنگ، آتش‌سوزی و... فاقد نمرات پایه‌های اول و دوم و سوم راهنمایی تحصیلی است به شرح ذیل محاسبه می‌شود:

الف) چنانچه نمرات پایه‌ی اول یا دوم و یا هر دو پایه‌ی دوره‌ی راهنمایی موجود نباشد، نمرات درس‌های مرتبط پایه‌ی سوم راهنمایی برای درس‌های هم نام پایه‌های مذکور نیز منظور می‌شود و با رعایت سایر ضوابط در نمونه‌برگ شماره یک هدایت تحصیلی ثبت می‌گردد.

ب) چنانچه نمرات پایه‌ی سوم دوره‌ی راهنمایی موجود نباشد، نمونه‌برگ شماره یک هدایت تحصیلی براساس نمرات درس‌های مرتبط پایه‌ی اول متوسطه با رعایت سایر ضوابط تنظیم می‌شود.

تبصره ۲- به منظور محاسبه امتیاز در نمونه‌برگ شماره یک هدایت تحصیلی معدل هر شاخه یا رشته در عدد پنج ضرب می‌شود.

ماده ۷۶- نمونه‌برگ شماره یک هدایت تحصیلی پس از دو نیم سال تحصیلی برای دانش‌آموزی که ابتدا در مرکز آموزشی ثبت‌نام کرده است (بدون احتساب امتیاز بررسی‌های مشاوره‌ای) تنظیم می‌شود و پس از تأیید و امضای آن توسط مسئول ثبت نمرات، مشاور و مدیر مرکز آموزشی، در اختیار دانش‌آموز قرار می‌گیرد.

ماده ۷۷- دانش‌آموزی که در پایان زمان مقرر (پس از دو نیم سال) شرایط ورود به هیچ یک از شاخه‌ها یا رشته‌ها و یا شاخه و رشته‌ی دلخواه را کسب نکند و یا شرایط شاخه یا رشته‌ای را کسب کند که در محل سکونت وی وجود ندارد، چنانچه در نیم سالهای بعد مطابق ضوابط ذیل موفق به احراز شرایط شود، می‌تواند به شاخه یا رشته‌ی موردنظر هدایت شود و ادامه تحصیل دهد.

۷۷-۱- چنانچه علت عدم احراز شرایط شاخه یا رشته‌ی موردنظر مربوط به نداشتن نمره‌ی (۱۰) از درس یا درس‌های مرتبط متوسطه باشد، دانش‌آموز می‌تواند پس از گذراندن آن درس یا درس‌ها و اخذ نمره‌ی ۱۰ و کسب سایر شرایط با صدور نمونه‌برگ مجدد هدایت تحصیلی به شاخه یا رشته‌ی مربوط هدایت شود.

۷۷-۲- چنانچه علت عدم احراز شرایط شاخه یا رشته‌ی موردنظر به دلیل نداشتن نمره‌ی ۱۲ از درس یا درس‌های اختصاصی باشد (ویژه رشته‌های شاخه‌ی نظری) دانش‌آموز می‌تواند با نظر مشاور در امتحان تعیین رشته درس یا درس‌های مربوط شرکت کند و در صورت کسب شرایط به شاخه یا رشته‌ی موردنظر هدایت شود.

۷۷-۳- در صورتی که دانش‌آموز شرایط شاخه یا رشته‌ی موردنظر را به دلیل، عدم کسب حد نصاب (۳۰) از درس‌های مرتبط دوره‌ی راهنمایی احراز نکرده باشد به شرط داشتن معدل حداقل ۱۲ از درس‌های مرتبط پایه اول متوسطه و یا کسب آن از طریق امتحان تعیین رشته می‌تواند به شاخه یا رشته‌ی موردنظر هدایت شود.

۷۷-۴- چنانچه مجموع نمرات درس‌های مرتبط با شاخه یا رشته در دوره‌ی راهنمایی و پایه اول متوسطه دانش‌آموز به حد نصاب مقرر نرسد به شرط داشتن معدل حداقل ۱۲ از درس‌های مرتبط با شاخه یا رشته در سال اول متوسطه می‌تواند با نظر مشاور به شاخه یا رشته موردنظر هدایت شود. چنانچه معدل درس‌های مرتبط سال اول متوسطه دانش‌آموز ۱۲ نباشد می‌تواند در امتحان تعیین رشته درس یا درس‌هایی که شرایط را برای وی فراهم می‌آورد،

شرکت کند و معدل درس‌های مرتبط با شاخه یا رشته‌ی پایه اول متوسطه و یا معدل درس‌های مرتبط با شاخه یا رشته (معدل مجموع نمرات درس‌های مرتبط با شاخه یا رشته در دوره‌ی راهنمایی و پایه اول متوسطه) را به حداقل ۱۲ برساند.

تبصره - دانش‌آموز متقاضی شاخه‌ی کاردانش مشمول بندهای ۷۶-۳ و ۷۶-۴ نمی‌شود و در صورت کسری نمره با نظر مشاور می‌تواند به شاخه‌ی مذکور هدایت شود.

۷۷-۵- دانش‌آموز در طول دوره می‌تواند در امتحان تعیین رشته درس یا درس‌هایی که شرایط را برای وی در شاخه و رشته‌های موردنظر فراهم می‌کند، همزمان با امتحانات سایر درس‌ها شرکت کند.

۷۷-۶- در صورت اجرای بندهای ۷۶-۲، ۷۶-۳، ۷۶-۴ باید توضیحات لازم توسط مشاور در قسمت ملاحظات نمون برگ شماره‌ی یک هدایت تحصیلی ثبت شود و به تأیید و امضای وی برسد و نمون‌برگ‌های مربوط عنداللزوم تکمیل شود.

ماده ۷۸- امتحان تعیین رشته مطابق با آیین‌نامه‌ی امتحانات برگزار و نمره‌ی آن همانند امتحانات درس‌های غیرحضوری محاسبه می‌شود و در کارنامه‌ی تحصیلی و نمون برگ شماره یک هدایت تحصیلی دانش‌آموز (با عنوان تعیین رشته) ثبت شده و تأثیر در معدل نیم سال و معدل کل دانش‌آموز ندارد و صرفاً در هدایت تحصیلی مورد استفاده قرار می‌گیرد. تعداد واحدهای درس‌های تعیین رشته جزء نصاب تعداد واحدهای اخذ شده‌ی دانش‌آموز محسوب نمی‌شود.

تبصره - چنانچه دانش‌آموز پایه‌ی اول متوسطه دوره‌ی روزانه به استناد تبصره‌های ماده ۷۵ آیین‌نامه‌ی آموزشی دوره‌ی سه ساله متوسطه روزانه قبول شده و به مرکز آموزش از راه دور منتقل شده باشد، مجاز است در امتحان تعیین رشته درس‌های مذکور نیز شرکت کند.

ماده ۷۹ - مشاور باید بطور مستمر و از راه‌های مختلف اطلاعات لازم را در خصوص رشته‌های تحصیلی، مشاغل مرتبط، سیاست‌های توسعه و ... در اختیار دانش‌آموز قرار دهد و وی را نسبت به انتخاب رشته مناسب راهنمایی کند.

ماده ۸۰ - متصدی امور دفتری یا مسئول ثبت نمرات موظف است نمرات درس‌های مرتبط با شاخه‌ها و رشته‌ها را در نمون برگ شماره یک هدایت تحصیلی ثبت و امضای کند. مسئولیت حسن اجرای امر هدایت تحصیلی دانش‌آموزان و تأیید نهایی نمون‌برگ شماره یک هدایت تحصیلی به عهده مدیر مرکز آموزشی می‌باشد.

ماده ۸۱ - دانش‌آموزی که شاخه یا رشته‌ای را انتخاب کرده است و در آن شاخه یا رشته مشغول ادامه تحصیل می‌باشد و متقاضی تغییر شاخه / رشته است، چنانچه شرایط و ضوابط رشته مورد تقاضا را مطابق با آخرین برگه شماره‌ی یک هدایت تحصیلی کسب کرده باشد و یا در طول تحصیل کسب کند، تغییر رشته وی در طول تحصیل با نظر مشاور و رعایت سایر ضوابط بلامانع است.

ماده ۸۲ - در صورت تغییر شاخه / رشته، نمرات درس‌های گذرانده شده دانش‌آموز، در صورتی که در جدول درس‌های رشته جدید موجود باشد از وی پذیرفته می‌شود و سایر درس‌ها حتی‌الامکان به عنوان درس‌های انتخابی (یا درس‌های اختیاری شاخه‌ی کاردانش) منظور می‌شود.

تبصره - درس‌هایی که از نظر محتوایی با درس‌های رشته جدید تطبیق دارد، براساس جدولی که سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی تهیه و اعلام کرده است، به جای درس‌های رشته جدید پذیرفته می‌شود.

ماده ۸۳ - هدایت تحصیلی دانش‌آموزی که از نظام‌های قبلی آموزشی به این نظام منتقل می‌شود، پس از تطبیق درس‌ها براساس آیین‌نامه‌ی مربوط انجام خواهد شد.

تعاریف مربوط به فصل چهارم (ضوابط سنجش و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان)

امتحانات داخلی - امتحاناتی است که طبق برنامه‌ی معین و با همکاری مشترک کارکنان آموزشی و اداری مرکز آموزشی زیر نظر مدیر انجام می‌شود. در امتحانات داخلی تهیه سوال‌ها و تصحیح اوراق امتحانی بر عهده‌ی معلمان مربوط می‌باشد.

امتحانات هماهنگ - امتحاناتی است که در بعضی از درس‌ها طبق برنامه‌ی معین و سؤال‌های یکسان در سراسر کشور و یا در سراسر یک استان توسط اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی و یا اداره کل آموزش و پرورش استان / دفتر امور آموزش و پرورش مدارس خارج از کشور/ تهیه و در محل مرکز آموزشی زیر نظر مدیر انجام می‌شود. در امتحانات هماهنگ تصحیح اوراق امتحانی بر عهده معلمان مربوط می‌باشد.

امتحانات نهایی - امتحانات درس‌هایی از سال سوم متوسطه است که به صورت سراسری (کشوری) با برنامه‌ی همزمان و سؤال‌های یکسان، توسط اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی تهیه می‌شود و زیر نظر اداره کل آموزش و پرورش استان / اداره‌ی کل آموزش و پرورش مدارس خارج از کشور/ به وسیله عوامل اجرایی امتحانات (هیئت ممتحنه) که از طرف ادارات آموزش و پرورش شهرستان‌ها و مناطق معین می‌شود برگزار خواهد شد. در امتحانات نهایی برگزاری امتحان و تصحیح اوراق به صورت متمرکز انجام می‌شود.

امتحانات دوره‌ی تابستانی - امتحاناتی است که برای دانش آموزان در پایان دوره‌ی تابستانی برگزار می‌شود.

معدل - برای هر دانش آموز در طول دوره‌ی متوسطه آموزش از راه دورسه نوع معدل منظور می‌شود:

الف) معدل نیم سال: براساس تعداد واحدهای درس‌های ارائه شده به دانش آموز در طول هر نیم سال تحصیلی و مطابق ماده ۶۸ این آئین‌نامه محاسبه و اعلام می‌شود.

ب) معدل کل: براساس نمره‌ی پذیرفته شده درس‌هایی که دانش آموز در طول دوره‌ی متوسطه گذرانده است و مطابق با ماده ۷۱ این آئین‌نامه محاسبه و اعلام می‌شود.

ج) معدل کتبی: براساس نمره‌ی پذیرفته شده درس‌هایی که دانش آموز امتحان نهایی داده است و مطابق با ماده ۷۰ این آئین‌نامه محاسبه و اعلام می‌شود.

موضوع: اجرای قطعی این آئین‌نامه از سال تحصیلی ۸۸-۸۷ در جلسه ۷۸۰ شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۸۷/۸/۲۸ به تصویب رسید.

شورای عالی آموزش و پرورش

آیین نامه آموزشی دوره‌ی پیش‌دانشگاهی آموزش از راه دور

جلسات ۷۸۰ تاریخ ۸۷/۸/۲۸ - ۸۴۹ تاریخ ۸۷/۱۲/۲۸ - ۸۶۴ تاریخ ۹۰/۶/۲۶

شماره ابلاغ ۱۲۰/۴۰۵۱۸ تاریخ ۹۱/۸/۳۰

به استناد مصوبات جلسات ۷۸۰ تاریخ ۱۳۸۷/۸/۲۸ - ۸۴۹ تاریخ ۱۳۹۰/۶/۲۶ و ۸۶۴ تاریخ ۱۳۹۱/۵/۳ شورای عالی آموزش و پرورش ، آیین نامه آموزشی دوره‌ی پیش‌دانشگاهی مدارس آموزش از راه دور به شرح زیر می باشد:

ثبت نام:

ماده ۱- دارندگان گواهینامه پایان تحصیلات دوره سه ساله آموزش متوسطه در صورت داشتن یکی از شرایط ذیل می توانند در دوره پیش‌دانشگاهی آموزش از راه دور ثبت نام و ادامه تحصیل دهند:

۱- شرایط ادامه تحصیل در دوره پیش‌دانشگاهی روزانه را از دست داده باشند.

۲- دانش آموزان لازم‌التعلیم^۱ که امکان ارائه آموزش های پیش‌دانشگاهی روزانه به شرح زیر برای آن ها وجود ندارد: الف) دسترسی نداشتن به واحدهای آموزشی.

ب) دوری راه یا نبود رشته تحصیلی در محل سکونت.

تبصره ۱- استفاده از بند های الف و ب ، منوط به تأیید اداره آموزش و پرورش محل مبنی بر عدم امکان ارائه خدمات آموزشی و پرورشی می باشد. دانش آموزان مشمول این بندها از طریق اداره آموزش و پرورش شناسایی و جهت ثبت نام به مدارس آموزش از راه دور معرفی خواهند شد.

تبصره ۲- دانش آموزان لازم‌التعلیم خارج از کشور می توانند با پرداخت هزینه‌های مربوط در مدارس آموزش از راه دور ثبت نام و ادامه تحصیل دهند.

ج - معلولیت جسمی: مدارک مربوط باید به تأیید یکی از واحدهای آموزشی استثنایی یا مدیریت آموزش و پرورش استثنایی استان رسیده باشد.

د- بیماری خاص و یا صعب‌العلاج: مدارک پزشکی مبتلایان باید توسط کمیسیون پزشکی منطقه تأیید شده باشد.

ه - تأهل: (صرفاً شامل دختران لازم‌التعلیمی است که ازدواج می کنند).

تبصره - مدت استفاده از معافیت تحصیلی برای دانش آموزان دوره پیش‌دانشگاهی (اعم از روزانه، بزرگسالان و آموزش از راه دور) با رعایت سایر شرایط جمعا ۲ سال خواهد بود.

۳- افرادی که سن آن ها ۲۰ سال تمام و بیشتر می باشد.

تبصره ۱- برای دانش آموزان پسر موضوع این بند ارائه مدارک معتبر در خصوص وضعیت نظام وظیفه (کارت پایان خدمت، کارت معافیت، دفترچه آماده خدمت بدون مهر غیبت که تاریخ اعزام آن حداقل پایان نیم سال و بعد از آن باشد) الزامی است.

تبصره ۲- دانش آموزان غیرمشمول، محدودیت سنی و سنوات تحصیل در مدارس آموزش از راه دور ندارند.

ماده ۲- متقاضیان ثبت نام در دوره پیش‌دانشگاهی موظف اند در موعد مقرر برابر دستورالعمل‌های مربوط و با در دست داشتن مدارک ذیل برای ثبت نام و انتخاب واحدهای درسی به مدارس آموزش از راه دور مراجعه کنند:

الف) تصویر صفحه اول شناسنامه‌ی عکس دار و تصویر کارت ملی که مطابقت آن با اصل به تأیید مسئول مربوط رسیده باشد؛ بدیهی است در صورت وجود تغییرات و اصلاحات در شناسنامه، تصویر صفحه توضیحات که با اصل آن مطابقت داشته باشد نیز ضروری است.

ب) عکس به تعداد موردنیاز.

ج) گواهی موقت یا گواهی نامه پایان تحصیلات دوره سه ساله متوسطه.

د) کارنامه دوره‌ی سه ساله متوسطه.

ه) دانش آموزانی که حداقل یک نیم سال در دوره پیش‌دانشگاهی تحصیل کرده باشند، لازم است کارنامه دوره پیش‌دانشگاهی را ارائه دهند.

ماده ۳- مدیران موظف اند در هنگام ثبت نام دانش آموزان، کلیه مدارک لازم را کنترل و رسیدگی کنند و در صورت وجود هرگونه نقص در مدارک از ثبت نام آنان خودداری کنند. این قبیل افراد می توانند حداکثر یک هفته پس از مهلت مقرر جهت اصلاح یا رفع نقص مدارک خود اقدام و سپس ثبت نام کنند. بدیهی است مسئولیت عدم رسیدگی و اقدام به موقع که منجر به تضییع یا ایجاد حق برای دانش آموزان شود؛ متوجه مدیران خواهد بود.

۱- دانش آموز لازم‌التعلیم به فردی اطلاق می شود که شرط سنی مقرر برای ثبت نام و ادامه تحصیل در مدارس روزانه را دارا می باشد.

- ماده ۴-** مدیر مدرسه موظف است حداکثر تا یک ماه پس از شروع هر نیم سال، پرونده‌ی تحصیلی دانش‌آموزان را رسیدگی کند و در صورت مشاهده نقص پرونده در صدد رفع نقص برآید و چنانچه دانش‌آموزی بر خلاف مقررات، ثبت‌نام یا در درس‌هایی قبول اعلام شده باشد، نسبت به تعیین وضعیت استحقاقی وی اقدام کند. لیکن چنانچه بعد از موعد مذکور موارد نقص پرونده مشاهده شود، لازم است پرونده‌ی دانش‌آموز مربوط، برابر مقررات جهت اقدام بعدی به اداره‌ی آموزش و پرورش ارسال شود.
- ماده ۵-** دفتر آمار دانش‌آموزان باید حداکثر یک ماه پس از شروع هر نیم سال، تکمیل و توسط نماینده اداره‌ی آموزش و پرورش مربوط برابر مقررات مسدود شود.
- ماده ۶-** دانش‌آموز پسر از اول فروردین ماه سال که وارد سن ۱۹ سالگی می‌شود مشمول نظام وظیفه شناخته می‌باشد.
- تبصره ۱-** دانش‌آموزی که دفترچه آماده به خدمت (بدون مهر غیبت) گرفته است، چنانچه تاریخ اعزام مندرج در دفترچه وی حداقل تا پایان نیم سال باشد، می‌تواند با رعایت سایر شرایط در آن نیم سال ثبت‌نام و ادامه تحصیل دهد.
- تبصره ۲-** دانش‌آموز مشمول دوره پیش‌دانشگاهی که از معافیت تحصیلی استفاده می‌کند، در صورتی که در حین نیم سال تحصیلی سن او به حداکثر سن مجاز برسد، استثنائاً تا پایان آن نیم سال تحصیلی می‌تواند در مدارس آموزش از راه دور ادامه تحصیل دهد.
- تبصره ۳-** ثبت‌نام و تحصیل دانش‌آموز مشمول که بیش از سه ماه متوالی، ترک تحصیل یا غیبت غیرموجه داشته است مجاز نیست و صرفاً در صورت رفع ممنوعیت قانونی از نظر نظام وظیفه عمومی، ادامه تحصیل وی بلامانع است.
- ماده ۷-** سن ثبت نام در مدارس آموزش از راه دور برای مشمولان قانون نظام وظیفه عمومی با استفاده از معافیت تحصیلی حداکثر ۲۰ سال تمام است «ملاک سن دانش‌آموز برای ثبت نام اول مهرماه هر سال خواهد بود.»
- تبصره ۱-** ملاک رسیدگی به وضع مشمولیت دانش‌آموز تاریخ تولد مندرج در شناسنامه اولیه وی می‌باشد و تغییرات بعدی ملاک عمل نخواهد بود، لیکن برای دانش‌آموزی که شناسنامه اولیه وی به حکم دادگاه باطل شده باشد، شناسنامه جدید ملاک قرار خواهد گرفت.
- تبصره ۲-** دانش‌آموزانی که قبل از سال تحصیلی ۹۱-۹۲ وارد دوره متوسطه شده باشند، می‌توانند با رعایت سایر شرایط کماکان تا پایان ۲۴ سالگی از معافیت تحصیلی استفاده کنند.^۱
- ماده ۸-** مدیر مدرسه باید مشخصات کلیه دانش‌آموزان مشمول نظام وظیفه را بطور انفرادی و برای هر مشمول فقط یکبار برای استفاده از معافیت تحصیلی برابر مقررات از طریق اداره‌ی آموزش و پرورش مربوط به حوزه‌ی نظام وظیفه محل اعلام کند.
- تبصره -** دانش‌آموزان مشمول که بدون ترک تحصیل از دوره‌ی پیش‌دانشگاهی روزانه و یا دوره‌ی بزرگسال برابر مقررات این آیین‌نامه به دوره پیش‌دانشگاهی آموزش از راه دور انتقال می‌یابند، در صورتی که اشتغال به تحصیل آن‌ها قبلاً به نظام وظیفه عمومی اعلام شده باشد، نیازی به اخذ معافیت تحصیلی مجدد ندارند.
- ماده ۹-** مدیر مدرسه پیش‌دانشگاهی آموزش از راه دور موظف است مراتب ترک تحصیل و فراغت از تحصیل دانش‌آموز مشمول را برابر مقررات از طریق اداره‌ی آموزش و پرورش متبوع به حوزه‌ی نظام وظیفه اعلام کند.
- ماده ۱۰-** دانش‌آموزان اتباع خارجی، مشمول قانون وظیفه عمومی نخواهند بود.
- ماده ۱۱-** دانش‌آموزان می‌توانند در هر نیم سال حداکثر ۱۲ واحد درسی را انتخاب کنند.
- تبصره ۱-** دانش‌آموز مشمول قانون نظام وظیفه برای استفاده از معافیت تحصیلی باید حداقل ۸ واحد درسی حضوری را انتخاب نماید و چنانچه تعداد واحدهای باقی مانده وی در آخرین نیم سال تحصیلی کمتر از ۸ واحد درسی باشد، استفاده از معافیت تحصیلی با رعایت سایر شرایط بلامانع خواهد بود.
- تبصره ۲-** فارغ‌التحصیلان دی‌ماه دوره متوسطه و قبل از آن می‌توانند با رعایت سایر شرایط از نیم سال دوم سال تحصیلی، برابر ضوابطی که توسط وزارت آموزش و پرورش تهیه و ابلاغ می‌شود، ثبت نام کنند. در این نیم سال، ارائه ۱۲ واحد درسی به صورت حضوری (موضوع ماده ۱۳ این آیین‌نامه) و ۱۲ واحد درسی به صورت غیر حضوری به دانش‌آموزان دوره پیش‌دانشگاهی مدارس آموزش از راه دور مجاز خواهد بود.
- ماده ۱۲-** ثبت‌نام و انتخاب واحد دانش‌آموزان در مدارس پیش‌دانشگاهی آموزش از راه دور حداکثر تا دو هفته بعد از شروع هر نیم سال مجاز خواهد بود.
- تبصره -** دانش‌آموزی که با عذر موجه در موعد مقرر موفق به ثبت‌نام نشده باشد، ثبت‌نام وی با صدور معرفی‌نامه توسط آموزش و پرورش محل امکان پذیر می‌باشد.

ویژگیهای آموزشی، واحدهای درسی، طول مدت تحصیل، جدولها و عناوین درسی:

ماده ۱۳- آموزش از راه دور در دوره‌ی پیش‌دانشگاهی با ویژگی‌های زیر ارائه می‌شود:
الف) آموزش با کاهش ساعات حضور در کلاس‌های درس حسب موضوع درس‌ها.
ب) آموزش در این دوره مبتنی بر نظام نیم سالی واحدی است و ارزش هر درس با تعداد واحدهای آن درس سنجیده می‌شود و قبولی یا عدم قبولی دانش‌آموز در هر درس به همان درس محدود است و ارتباطی با سایر درس‌ها ندارد.
ماده ۱۴- برنامه آموزشی در هر سال تحصیلی به صورت دو نیم سال و مدت هر نیم سال (اجرا و برگزاری امتحانات) ۱۸ هفته خواهد بود.

ماده ۱۵- میزان ساعات آموزش حضوری (کلاسهای هدایت آموزشی و رفع اشکال) به ازای هر واحد درسی دانش‌آموزان در طول هر نیمسال حداقل ۶ ساعت می باشد.

تبصره - مدیر مدرسه می‌تواند با نظر مشاور، ساعات آموزش‌های حضوری هر نیمسال را که توسط دانش‌آموز انتخاب شده است، با توجه به نیاز برخی از دروس اضافه یا کم کند در این تغییر رعایت سقف کل ساعات الزامی است.

ماده ۱۶- رشته‌های دوره پیش‌دانشگاهی آموزش از راه دور به شرح ذیل می‌باشد:

الف) ریاضی فیزیک

ب) علوم تجربی

ج) ادبیات و علوم انسانی

د) هنر

ماده ۱۷- تعداد واحدهای درسی دوره پیش‌دانشگاهی در هر رشته ۲۴ واحد، شامل ۸ واحد درس‌های عمومی و ۱۶ واحد درس‌های اختصاصی می‌باشد.

ماده ۱۸- عناوین و تعداد واحدهای هر درس در رشته‌های دوره پیش‌دانشگاهی به شرح زیر خواهد بود. مدرسه پیش‌دانشگاهی آموزش از راه دور می‌تواند درس‌های مذکور را در هر یک از دو نیم سال ارائه دهد:

شورای عالی آموزش و پرورش

جدول دروس رشته‌های دوره پیش‌دانشگاهی شیوه نیم سالی - واحدی

رشته علوم تجربی			رشته ریاضی فیزیک		
نوع درس	تعداد واحد	عنوان درس	نوع درس	تعداد واحد	عنوان درس
عمومی	۲	معارف اسلامی	عمومی	۲	معارف اسلامی
عمومی	۲	زبان فارسی	عمومی	۲	زبان فارسی
عمومی	۴	زبان خارجه	عمومی	۴	زبان خارجه
تخصصی	۳	فیزیک	تخصصی	۴	فیزیک
تخصصی	۴	شیمی	تخصصی	۴	شیمی
تخصصی	۳	ریاضی عمومی	تخصصی	۴	حساب دیفرانسیل و انتگرال
تخصصی	۴	زیست شناسی	تخصصی	۲	هندسه تحلیلی و جبر خطی
تخصصی	۲	علوم زمین	تخصصی	۲	ریاضیات گسسته
	۲۴	جمع		۲۴	جمع

رشته ادبیات و علوم انسانی			رشته هنر		
نوع درس	تعداد واحد	عنوان درس	نوع درس	تعداد واحد	عنوان درس
عمومی	۲	معارف اسلامی	عمومی	۲	معارف اسلامی
عمومی	۲	زبان فارسی	عمومی	۲	زبان فارسی
عمومی	۴	زبان خارجه	عمومی	۴	زبان خارجه
تخصصی	۳	ادبیات فارسی	تخصصی	۲	آشنایی با رشته‌های مختلف هنری
تخصصی	۳	عربی	تخصصی	۲	هنر و ادب فارسی
تخصصی	۲	تاریخ	تخصصی	۴	سیرهنر در تاریخ
تخصصی	۲	جغرافیا	تخصصی	۴	کارگاه هنر
تخصصی	۲	علوم اجتماعی	تخصصی	۲	انسان، فضا، طراحی
تخصصی	۲	فلسفه	تخصصی	۲	آشنایی با میراث هنری فرهنگی ایران
تخصصی	۲	ریاضی پایه	---	---	---
	۲۴	جمع		۲۴	جمع

انتقال دانش آموزان:

ماده ۱۹- انتقال دانش آموز در طول هر نیم سال از دوره پیش‌دانشگاهی بزرگسالان و یا آموزش از راه دور یک منطقه به مدارس آموزش از راه دور مناطق دیگر با رعایت سایر شرایط و موافقت اداره‌ی آموزش و پرورش مقصد، حداکثر تا یک ماه قبل از شروع امتحانات پایانی هر نیم سال بلامانع است. در این صورت مدارک و پرونده‌ی تحصیلی دانش آموز از مدرسه مبدا (با امضای مدیر و مهر مدرسه)، به موقع و قبل از شروع امتحانات پایانی به مدارس آموزش از راه دور مقصد ارسال می‌شود. انتقال دانش آموز در محدوده یک منطقه آموزشی با هماهنگی مدارس مبدا و مقصد با رعایت مقررات در زمان های تعیین شده بلامانع است.

تبصره - نمرات درس‌های قبول شده دانش آموز دوره پیش‌دانشگاهی (آخرین کارنامه) که به مدرسه آموزش از راه دور منتقل می‌شود، به عنوان نمره‌ی قبولی از وی پذیرفته می‌شود.

ماده ۲۰- مدیر مدرسه آموزش از راه دور باید مدارک دانش‌آموزانی را که با کارنامه دوره پیش‌دانشگاهی ثبت‌نام کرده‌اند، حداکثر تا دو هفته پس از شروع هر نیم سال به صورت مکتوب از محل تحصیل قبلی وی درخواست کند. مدیر مدرسه آموزشی مبدا بلافاصله پس از وصول درخواست، باید تمام مدارک تحصیلی دانش‌آموز منتقل شده را برابر مقررات به مدرسه آموزش از راه دور مقصد ارسال کند.

ماده ۲۱- چنانچه مدارک تحصیلی دانش‌آموز در موعد مقرر در مدرسه مقصد کامل نشود و به تبع آن برای دانش‌آموز حقی ایجاد و یا حقی از وی تضييع شود، مسئولیت ناشی از آن حسب مورد به عهده مدیران مدارس مبدا یا مقصد خواهد بود.

ضوابط سنجش و ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان و فارغ‌التحصیلان:

ماده ۲۲- ارزشیابی، داوری و قضاوت در مورد آموخته‌ها و سنجش تغییر رفتار دانش‌آموز در جهت نیل به هدف‌های آموزشی و پرورشی است که از طریق سنجش و اندازه‌گیری حاصل می‌شود. ارزشیابی بخش جدایی‌ناپذیر فرایند یاددهی - یادگیری است و در موقعیت‌های مختلف و متعدد انجام می‌گیرد.

ماده ۲۳- ارزشیابی از آموخته‌های دانش‌آموز در هر درس به سه صورت ورودی، تکوینی و پایانی و با اهداف مشخص شده‌ی زیر به عمل می‌آید:

(الف) ارزشیابی ورودی (آغازین): به منظور آگاهی از توانایی‌ها و آمادگی‌های قبلی دانش‌آموز برای شروع مناسب فرایند یاددهی - یادگیری و جبران نارسایی‌ها و کاستی‌های احتمالی دانش‌آموز توسط معلمان انجام می‌گیرد.

(ب) ارزشیابی تکوینی (مستمر): به منظور تقویت اعتماد به نفس، تحکیم آموخته‌های دانش‌آموز، آگاهی معلمان از نقاط قوت و ضعف درسی و نحوه‌ی عملکرد دانش‌آموز در فرایند یاددهی - یادگیری و پرورشی، روحیه تحقیق، تفکر، تلاش، ابتکار و فعالیت‌های گروهی، تدارک بازخورد مناسب به معلمان و دانش‌آموز و اتخاذ روش‌های به منظور بهبود فرایند یاددهی - یادگیری انجام می‌شود.

(ج) ارزشیابی پایانی (تراکمی): به منظور حصول اطمینان از میزان تحقق هدف‌های آموزشی و پرورشی و احراز شرایط قبولی در هر درس انجام می‌گیرد.

ماده ۲۴- ارزشیابی تکوینی (مستمر) از نحوه‌ی مشارکت دانش‌آموز در فعالیت‌های یاددهی - یادگیری و به شیوه‌های گوناگون و با تکیه بر آزمون‌های کتبی، شفاهی، عملی، بررسی تکالیف فردی و گروهی، فهرست وارسی مشاهده‌ی رفتار، میزان فعالیت، تلاش، ابتکار و خلاقیت و... انجام می‌گیرد و نمره‌ی آن با توجه به میزان فعالیت دانش‌آموز توسط معلم مربوط تعیین و منظور می‌شود.

ماده ۲۵- در هر سال تحصیلی نوبت‌های ارزشیابی شامل نیم سال اول، نیم سال دوم و شهریور ماه می‌باشد.

تبصره - در هر نیم سال پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز در هر درس بر اساس نتایج ارزشیابی مستمر و ارزشیابی پایان نیم سال تعیین می‌شود.

ماده ۲۶- دانش‌آموزان دوره پیش‌دانشگاهی آموزش از راه دور به صورت میهمان در امتحانات پایانی هر نیم سال و شهریور ماه در مدرسه دولتی که از سوی اداره آموزش و پرورش تعیین می‌شود شرکت می‌کنند. سوالات امتحانی از تمام محتوی کتاب درسی و به طور یکسان برای دانش‌آموزان آموزش از راه دور و دانش‌آموزان مدرسه دولتی طرح و برگزار می‌شود. اوراق امتحانی توسط معلمان مدرسه محل برگزاری امتحانات تصحیح و نمرات جهت اعلام نتیجه و صدور کارنامه به مدرسه آموزش از راه دور مربوط تحویل می‌شود.

تبصره - مرکز سنجش آموزش و پرورش و یا اداره کل آموزش و پرورش استان می‌تواند در پایان هر نیم سال، یک یا دو ماده درسی را با سوالات امتحانی واحد و به صورت هماهنگ برگزار کند. اجرا، تصحیح و اعلام نتیجه این امتحانات همانند امتحانات داخلی توسط مدرسه دولتی می‌باشد.

ماده ۲۷- امتحانات نهایی در نیم سال اول، نیم سال دوم و شهریور ماه برابر جدول ذیل با برنامه و سوالات امتحانی واحد که توسط مرکز سنجش آموزش و پرورش تهیه می شود، زیر نظر اداره کل آموزش و پرورش استان و به وسیله آموزش و پرورش منطقه برگزار می شود.

تبصره - مدیر مدرسه موظف است فهرست مشخصات دانش آموزان واجد شرایط را با قید مواد درسی که باید آن ها را به صورت امتحان نهایی بگذرانند، به همراه نمرات ارزشیابی مستمر آن درس ها در نمون برگ هایی که از سوی مرکز سنجش آموزش و پرورش ابلاغ می شود، تنظیم کند و تا یک هفته قبل از شروع امتحانات نهایی به آموزش و پرورش منطقه برابر مقررات تحویل دهد.

عناوین دروس رشته‌های دوره‌پیش‌دانشگاهی که از آن‌ها امتحان نهایی به عمل می‌آید:

ریاضی فیزیک		ادبیات و علوم انسانی		علوم تجربی		هنر	
عنوان دروس		عنوان دروس		عنوان دروس		عنوان دروس	
عمومی	تخصصی	عمومی	تخصصی	عمومی	تخصصی	عمومی	تخصصی
زبان فارسی	فیزیک	زبان فارسی	ادبیات فارسی	زبان فارسی	فیزیک	زبان فارسی	آشنایی با میراث فرهنگی ایران
معارف اسلامی	حساب دیفرانسیل و انتگرال	معارف اسلامی	عربی	معارف اسلامی	زیست شناسی	معارف اسلامی	سیر هنر در تاریخ

ماده ۲۸- در هر نیم سال نمره ارزشیابی مستمر و پایانی بر مبنای ۲۰ نمره می باشد که بر اساس جدول ذیل محاسبه و منظور می شود:

نمره ارزشیابی مستمر	نمره ارزشیابی پایانی	نمره درس
ضریب ۱	ضریب ۴	مجموع نمرات ارزشیابی ها با ضریب تقسیم بر پنج

تبصره ۱- دروس غیر حضوری نمره ارزشیابی مستمر ندارند و نمره آن‌ها بر مبنای نتیجه امتحان پایانی محاسبه و اعلام می شود.

تبصره ۲- نوبت امتحانی شهریور ماه نمره ارزشیابی مستمر نخواهد داشت و اعلام نتیجه دانش آموزان صرفاً بر مبنای نمرات ارزشیابی پایانی صورت می گیرد.

ماده ۲۹- نصاب قبولی در هر درس نمره ۱۰ می باشد.

تبصره ۱- نصاب قبولی درس کارگاه هنر در رشته هنر ۱۲ می باشد.

تبصره ۲- دانش آموزانی که از یک درس نمره قبولی کسب کنند، مجدداً نمی توانند آن واحد درسی را انتخاب کنند.

ماده ۳۰- دانش آموزانی که در هر یک از دروس نمره قبولی کسب نمی کنند، می توانند با رعایت سایر شرایط به یکی از طرق زیر ادامه تحصیل دهند:

الف - انتخاب واحد و گذراندن آن درس یا دروس در نیم سال تحصیلی بعد.

ب - شرکت در امتحان آن درس یا دروس در نوبت شهریورماه همان سال تحصیلی .

ماده ۳۱- مسئولیت حسن اجرای امتحانات غیر نهایی و اعلام به موقع نتایج به عهده مدیر مدرسه دولتی (برگزار کننده امتحانات) است و اداره آموزش و پرورش محل و آموزش و پرورش استان و مرکز سنجش آموزش و پرورش در صورت لزوم می توانند اوراق امتحانی تصحیح شده را مورد بازبینی تخصصی قرار دهند. در صورتی که در بازبینی اوراق، نمره دانش آموزی تغییر یابد ملاک عمل، آخرین نمره وی خواهد بود و موضوع باید کتباً به اطلاع مصحح و دانش آموز مربوط برسد.

تبصره - در صورتی که بازبینی اوراق امتحانات پایان نیم سال اول پس از فروردین ماه و اوراق امتحانات پایان سال دوم و شهریورماه پس از آبان ماه بررسی شود و نمره‌ی دانش آموز تغییر یابد، مراتب برای تصمیم‌گیری به کمیسیون معین شورای عالی آموزش و پرورش ارجاع می شود.

ماده ۳۲- نتیجه‌ی امتحانات پس از پایان هر نیم سال و یا شهریور به صورت کتبی توسط مدیر مدرسه آموزش از راه دور به دانش آموز یا نماینده قانونی وی اعلام می شود.

ماده ۳۳- مهلت اعتراض به نمره‌های امتحانی درس‌های کتبی (اعم از دروس نهایی و غیر نهایی) حداکثر سه روز پس از اعلام نتیجه امتحانات می باشد.

تبصره ۱- مدیر مدرسه آموزش از راه دور موظف است اعتراض دانش آموزان به نمرات دروس غیر نهایی خود را جهت بررسی به مدرسه دولتی محل برگزاری امتحانات ارسال نماید. مدیر مدرسه محل برگزاری امتحانات باید اوراق امتحانی

مربوط را جهت تجدید نظر در مرحله‌ی اول در اختیار مصحح مربوط قرار دهد نمره ورقه تجدید نظر شده با امضا مصحح تجدید نظر کننده تعیین می شود. در صورت اختلاف نظر، مدیر مدرسه می تواند در مرحله دوم اوراق مربوط را در اختیار مصحح مربوط و یکنفر از معلمان همان درس قرار دهد. چنانچه در مرحله‌ی دوم اتفاق نظر حاصل نشد نظر مصحح سوم قطعی و لازم‌الاجرا است. اگر معلم دیگری از همان درس در آن مدرسه نباشد از معلمان مدارس دیگر دعوت به عمل می آید. در هر صورت باید حداکثر ظرف مدت ۷ روز پس از پایان مهلت اعتراض نتیجه به اطلاع معترضان برسد.

تبصره ۲- در امتحان نهایی رییس حوزه تصحیح موظف است اوراق امتحانی معترضان را جهت تجدید نظر در اختیار یک نفر از معلمان همان درس (غیر از مصححین اول و دوم) قرار دهد و نمره وی ملاک عمل خواهد بود در هر صورت باید حداکثر ظرف مدت ۷ روز پس از پایان مهلت اعتراض، نتیجه به اطلاع معترضان برسد.

تبصره ۳- نمرات درس‌های عملی و شفاهی قابل اعتراض و تجدید نظر نمی‌باشد و نمره اعلام شده قطعی است.

ماده ۳۴- نمرات ارزشیابی مستمر باید دو هفته قبل از شروع امتحانات پایانی توسط معلم مربوط در برگ ریز نمرات ثبت و پس از امضا تحویل دفتر مدرسه شود.

ماده ۳۵- مدیر مدرسه آموزش از راه دور موظف است نمرات پایانی که از سوی مدرسه محل برگزاری امتحان به مدرسه آموزش از راه دور ارسال شده است را در سیستم رایانه ای ثبت و نسبت به چاپ ریز نمرات کلاس اقدام نماید. نمرات مندرج در این لیست پس از تایید نمرات ارزشیابی مستمر توسط معلم مربوط و تأیید کلیه نمرات مستمر و امتحان پایانی توسط مدیر مدرسه آموزش از راه دور مبنای اعلام نتیجه می باشد.

ماده ۳۶- چنانچه دانش‌آموزی در امتحان پایان نیم سال یک یا چند درس به علت غیبت غیرموجه شرکت نکند، نمره امتحان پایان نیم سال او در آن درس یا درس‌ها صفر محسوب می‌شود. در چنین مواردی کلمه غایب به جای نمره درس یا دروس قید می شود لیکن در محاسبه جمع نمرات و معدل، مجموع نمره مستمر و صفر به عنوان نمره درس یا دروس مربوط ثبت می‌شود.

ماده ۳۷- اگر دانش‌آموزی در امتحان غیر نهایی غیبت موجه داشته باشد برای آن درس نمره‌ای منظور نمی‌شود. در چنین مواردی کلمه موجه قید می‌شود و در جمع نمرات و معدل منظور نمی‌شود.

تبصره ۱- دانش‌آموزی که در امتحانات غیر نهایی نیم سال اول، نیم سال دوم و یا شهریور ماه با عذر موجه غایب باشد، می تواند حداکثر تا دو هفته پس از آخرین امتحان از درس یا دروس مربوط (با رعایت ماده ۲۸ این آیین‌نامه) در امتحانات غائبین موجه شرکت کند.

تبصره ۲- دانش‌آموزان مدارس آموزش از راه دور خارج از کشور می توانند با اخذ معرفی نامه از مدرسه خود و با معرفی اداره آموزش و پرورش محل (با رعایت ماده ۲۸ این آیین‌نامه) در امتحانات شهریورماه در مدارس داخل کشور شرکت کنند. نمرات امتحانی این قبیل دانش‌آموزان باید توسط مدیرمدرسه برگزار کننده امتحانات و از طریق اداره آموزش و پرورش به مدرسه آموزش از راه دور مبدأ ارسال شود.

تبصره ۳- تشخیص غیبت موجه بر اساس دلایل و مدارک ارائه شده از طرف دانش‌آموز در امتحانات غیرنهایی با مدیر مدرسه آموزش از راه دور و در امتحانات نهایی با رئیس حوزه اجرا پس از هماهنگی با مدیرمدرسه آموزش از راه دور است.

تبصره ۴- اگر دانش‌آموزی در نیم سال تحصیلی به دلیل غیبت موجه در امتحان غیرنهایی و یا نهایی در یک یا چند درس نمره مستمر نداشته باشد، نمره ارزشیابی پایانی وی به جای آن درس یا دروس منظور می شود.

ماده ۳۸- دانش‌آموزان اقلیت های دینی مندرج در قانون اساسی، برابر شیوه‌نامه‌های وزارت آموزش و پرورش در امتحان تعلیمات دینی خاص خود شرکت خواهند کرد و نمره این درس جایگزین نمره درس «معارف اسلامی» می‌شود، ضمناً در صورت تمایل دانش‌آموز به شرکت در امتحان «معارف اسلامی» منعی برای شرکت وی نخواهد بود.

ماده ۳۹- تمامی دانش‌آموزان دوره پیش دانشگاهی آموزش از راه دور باید در آزمون روخوانی قرآن شرکت نمایند و ۸ نمره از درس معارف اسلامی در ارزشیابی مستمر به این آزمون اختصاص می یابد.

تبصره - دانش‌آموزان اقلیت های دینی مندرج در قانون اساسی از گذراندن آزمون روخوانی قرآن در دوره پیش دانشگاهی معاف می باشند.

ماده ۴۰- برای دارندگان نقص عضو مؤثر در امتحان کتبی، شفاهی و عملی و همچنین دانش‌آموزانی که قبل و یا حین برگزاری امتحانات دچار سانحه شوند مدیر مدرسه و یا رییس حوزه اجرا با اطلاع اداره آموزش و پرورش تسهیلاتی متناسب با وضع دانش‌آموز فراهم می نماید و در صورت لزوم از امتحانات بخش عملی دروسی که از نظر جسمی قادر به انجام آن نمی باشند معاف می شوند در این صورت نمره بخش کتبی یا شفاهی ملاک عمل خواهد بود. در این حالت صورت جلسه ای با امضاء مدیر و دو نفر از معلمان تنظیم می شود و تسهیلات انجام شده مستند به این ماده را توضیح می دهند و موضوع باید در ستون ملاحظات دفتر امتحانات و کارنامه تحصیلی این قبیل دانش‌آموزان درج شود.

تبصره - چنانچه امتحان نهایی باشد موضوع در صورت جلسه مربوط درج خواهد شد.

- ماده ۴۱ -** دفتر امتحانات، کارنامه تحصیلی و گواهی نامه موقت پایان دوره پیش‌دانشگاهی براساس لیست ریزنمرات کلاسی معلمان، توسط سیستم رایان‌های صادر و با امضای مدیر و مهر مدرسه آموزش از راه دور تأیید می‌شود.
- ماده ۴۲ -** دفتر فارغ التحصیلان، دفتر امتحانات و مجموعه لیست ریز نمرات توسط نماینده آموزش و پرورش منطقه/ ناحیه/ شهرستان در موعد مقرر بررسی و دفاتر مذکور مسدود و با امضا و مهر تأیید می‌شود.
- ماده ۴۳ -** اوراق امتحانات داخلی پایانی هر نیم سال دانش‌آموز به مدت شش ماه در مدرسه محل برگزاری امتحانات نگه داری و سپس برابر مقررات امحاء می‌شود.
- تبصره ۱ -** اوراق امتحانات نهایی به مدت یک سال در محلی که اداره آموزش و پرورش منطقه تعیین می‌کند نگه داری و سپس برابر مقررات امحاء می‌شود.
- تبصره ۲ -** لیست ریز نمرات دست نویس و رایانه ای دبیران، دفاتر امتحانات و فارغ التحصیلان و برگ ریز نمرات قبول شدگان امتحان نهایی، صحافی و جزء اسناد و مدارک تحصیلی محسوب و به طور دائم در مدرسه و اداره مربوط حسب مورد نگه داری می‌شود.
- ماده ۴۴ -** در هر نیم سال تحصیلی به هر دانش‌آموز بر اساس رعایت موازین و اخلاق اسلامی و مقررات مدرسه آموزش از راه دور، نمره انضباط توسط مدیر مدرسه تعیین و در برگ ریز نمرات مربوط ثبت می‌شود.
- تبصره -** میانگین نمرات انضباط دانش‌آموز به عنوان نمره سالانه محسوب و در معدل کل معادل ۲ واحد درسی منظور می‌شود ولی در محاسبه جمع واحدهای درسی در نظر گرفته نمی‌شود.
- ماده ۴۵ -** نمرات کلیه درس‌ها اعم از قبولی و مردودی در کارنامه دانش‌آموز ثبت می‌شود. دانش‌آموزی که کلیه واحدهای رشته مربوط را با موفقیت گذرانده باشد فارغ التحصیل محسوب می‌شود.
- تبصره -** چنانچه دانش‌آموزی در یک عنوان درسی آخرین نمره وی ۷ و بیشتر و معدل کل وی حداقل ۱۰ باشد نیز فارغ التحصیل دوره پیش‌دانشگاهی شناخته خواهد شد.
- ماده ۴۶ -** در پایان دوره برای هریک از فارغ التحصیلان براساس نمرات درس‌هایی که امتحان داده‌اند معدل کتبی نهایی و معدل کل محاسبه و در مدارک تحصیلی آنان ثبت می‌شود. برای محاسبه معدل کتبی نهایی، نمره پذیرفته شده امتحان نهایی درس مربوط در تعداد واحدهای همان درس ضرب و مجموع حاصل ضربهای بدست آمده بر تعداد کل واحدهای درس‌های نهایی تقسیم می‌شود. برای محاسبه معدل کل دانش‌آموز، تعداد واحدهای هر درس در نمره قبولی آن درس ضرب و مجموع حاصل ضربهای بدست آمده بر تعداد کل واحدهایی که دانش‌آموز باید در طول دوره طی نماید تقسیم می‌شود.
- ماده ۴۷ -** به فارغ التحصیل دوره پیش‌دانشگاهی گواهی نامه پایان تحصیلات دوره پیش‌دانشگاهی مطابق با نمونه گواهی نامه مصوب شورای عالی آموزش و پرورش با رعایت سایر شرایط و ضوابط اعطاء می‌شود.
- ماده ۴۸ -** تحویل کلیه مدارک تحصیلی فارغ التحصیلان و ترک تحصیل کنندگان در برابر اخذ رسید بلامانع است. اصل گواهی نامه دیپلم دوره‌ی متوسطه و اصل گواهی نامه پایان دوره‌ی پیش‌دانشگاهی مشمولان نظام وظیفه صرفاً پس از مشخص شدن وضعیت نظام وظیفه آنان تحویل خواهد شد.
- ماده ۴۹ -** نظارت بر حسن امتحانات داخل و خارج کشور برعهده وزارت آموزش و پرورش است.
- ماده ۵۰ -** با متخلفان در امتحانات دوره پیش‌دانشگاهی برابر آیین‌نامه رسیدگی به تخلفات امتحانی رفتار می‌گردد.
- سایر موارد:**
- ماده ۵۱ -** متقاضیان ثبت‌نام و ادامه تحصیل در دوره پیش‌دانشگاهی آموزش از راه دور از شرکت در امتحان تغییر رشته معاف خواهند بود.
- ماده ۵۲ -** فارغ التحصیلان دوره پیش‌دانشگاهی در صورت تمایل به اخذ گواهی نامه پایان دوره‌ی پیش‌دانشگاهی در سایر رشته‌ها (غیرمتناظر) می‌توانند در مدارس آموزش از راه دور ثبت نام کنند. در صورت تمایل داوطلب، نمرات قبولی درس‌های مشترک بین دو رشته از وی پذیرفته می‌شود و باید کسری دروس خود را بگذرانند.
- تبصره -** متقاضی استفاده از این ماده مشمول استفاده از معافیت تحصیلی نمی‌باشد.
- ماده ۵۳ -** دانش‌آموزان پیش‌دانشگاهی سنوات قبل که موفق به گذراندن تعدادی از دروس این دوره نشده‌اند می‌توانند برابر مقررات دروس گذرانده شده خود را بر اساس شیوه نامه معاونت آموزش متوسطه تطبیق و با رعایت سایر شرایط ادامه تحصیل دهند.
- این آیین نامه مشتمل بر پنجاه و سه ماده و سی و هشت تبصره به استناد عبارت ذیل ماده ۴۱ مصوبه هشتصد و شصت و چهارمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش تاریخ ۱۳۹۱/۵/۳ و همچنین مصوبات جلسات ۷۸۰ تاریخ ۱۳۸۸/۸/۲۸ و ۱۳۸۷ و ۸۴۹ تاریخ ۱۳۹۰/۶/۲۶ تنظیم شده و جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

